

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 8/2008

Cena \$ 2.50

AUGUST 2008

Pout' do Svaté země (20)

Petra

Poslední den naší pouti do Svaté země patřil návštěvě Petry, která je jednou z nejznámějších a nejkrásnějších kulturních památek světa. Nachází se v Jordánském království. Petra leží v kotlině mezi horami, která se nachází v rozsáhlé pánvi táhnoucí se od Mrtvého moře k Akabskému zálivu. Iméno Petra pochází z řečtiny a v překladu to znamená Skála, arabsky se místo nazývá Al-Butrá. Od roku 1985 je Petra zařazena na seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Ve starověku byla Petra známa pod jménem Rehem. Dokládají to svitky z Kumránu od Mrtvého moře, židovský historik Josef Flavius a Plinius Starší, kteří o Rehemu hovoří jako o hlavním městě Nabatejců a tentýž název potvrzuje i církevní historik Eusebius a sv. Jeroným.

Skalní město Petra bylo založeno asi roku 1000 př. Kr. Edomity, kteří jsou považováni za potomky biblického Ezaua, syna Izáka a Rebeky. Asi 300 let př. Kr. byli Edomitě vyhnáni Nabatejci, a ti udělali Petru svým hlavním městem. Doklady o tom najdeme též ve Starém zákoně. Edomitě se v této oblasti pohybovali již počátkem 2. tisíciletí před Kristem. V Genezi čteme o Ezauovi, kterého jeho mladší bratr Jákob připravil o prvorozencká práva toto: „Ezau, praotec Edómu, vzal své ženy, syny a dcery i všechny majetek, jehož v kenaanské zemi nabyt, a odešel od svého bratra Jákoba pryč do Seirské země v Seirském pohoří.“ (srv. Gen 36, 6n.) K Edomitům patřila i pozdější Herodovská dynastie, která vládla Izraeli 126 roků. V době válek makabejských se již v této oblasti setkáváme s novým obyvatelstvem: „Juda Makabejský a jeho bratr Jónatan překročili Jordán a tři dny pochodovali pouští. Setkali se s Nabatejci, kteří se k nim chovali přátelsky a vyprávěli jim všechno, co se stalo s jejich bratry v Gileádu.“ (1 Mak 5, 24-25)

Stejně jako původní Edomity, lákala Petra i Nabatejce pro svou hojnost vody a pro svoji výhodnou obrannou polohu. Leží skrytá v drsné krajině a je přístupná pouze úzkou rozsedinou mezi rozečkanými

skalními útesy. Nabatejci se v oblasti usídlili koncem 4. století př. Kr. Původně byli kočovným národem, ale nakonec se usadili v oblasti Petry a věnovali se zemědělství a chovu dobytka. Na rozloze mnoha kilometrů čtverečních vybudovali terasy, kde pěstovali vinnou révu, olivy a další plodiny. Chovali velbloudy, ovce, kozy a koně. I když oblast Petry leží uprostřed pouště a tehdejší klima se příliš nelišilo od dnešního, prokázali Nabatejci své schopnosti dobrých hospodářů a především své umění dobře hospodařit s vodou. Postavili přehradu a rozsáhlé cisterny, kde zachycovali vodu v období dešťů, důmyslnými koryty ji pak rozváděli po celém městě i okolních pozemcích. Využívali i hojný přítok vody z tzv. Mojžíšova pramene v horách nad městem, odkud vodu přiváděli několik kilometrů dlouhým kanálem.

Ve 3. století př. Kr. se Petra stala hlavním městem Nabatejského království. Její obyvatelé v této době nabyli velkého bohatství také obchodováním a založili stabilní monarchii. Její metropolí se stalo skalní město které vzniklo v místě, kde se stýkala tři strmá údolí a rozevírala se v široké prostranství. Svůj statut hlavního města získalo díky výborným bezpečnostním podmínkám - skryté v horách, se snadno kontrolovatelnými přístupy bylo prakticky nedobytné. Živé napojení na tehdejší hlavní obchodní cesty z Arábie do Středního moře vedlo k nebyvalému rozkvětu města zejména v I. století po Kristu. Tehdy měla Petra kolem čtyřiceti tisíc obyvatel a právě tehdy vznikla většina památek, které nechali Nabatejští panovníci vytesat do skal. Petra byla důležitou křižovatkou kupeckých tras, po kterých se dopravovalo hedvábí, voňavky a koření, a které spojovaly Čínu, Indii a Jižní Arábii a Egyptem, Sýrií, Řeckem a Římem. Petra byla perfektní zastávkou pro karavany, které zde mohly načerpat čerstvou vodu a vyměňovat exotické zboží prakticky z celého tehdejšího světa. Obyvatelé Petry vybírali daně za zboží, které procházelo jejich městem, a za to poskytovali karavanám ochranu před nájezdy loupeživých beduinů. Nabatejci také obchodovali s vlastními produkty, jedním z nejdůležitějších byla živice (bitu-

men), která se těžila v Mrtvém moři a používala se na vymazávání dřevěných lodí a v Egyptě také na balzamování mrtvých těl. Nabatejci mluvili aramejským dialektem, tedy jazykem, kterým se mluvilo v době Pána Ježíše ve Svaté zemi.

Naše cesta do Petry vedla z přístavního města Elatu na severu Rudého moře. Po překročení hranic Jordánského království jsme jeli autobusem asi 80 kilometrů na severozápad až k historickému areálu. Zde nás přivítali beduíni, kteří oděni v pestrobarevných úborech s vlajícími fezy na hlavách slavnostně přiklusali na svých bujných arabských koních. Každého z nás usadili do sedla a pak uchopili koně za uzdu a běželi s námi asi kilometr až ke vstupu do údolí vedoucího do města. Pomyslnou sklaní branou jsme vstoupili do hluboké rokle svažující se ke starověkému městu. Rokle je místy široká jen 3 – 4 metry a po pravici i po levici se tyčí kolmé, několik desítek metrů vysoké, skalní stěny. Jedná se o přírodní geologický útvar, který vznikl průrvou v pískovcové skále, kterou dešťová voda v průběhu staletí vyhloubila do impozantních rozměrů. Pro neobyčejnou červenou barvou skal se Petře často říká Růžové město, ale skalní útesy nejsou jen růžové nebo červené, ale zdají se odrážet i další barevné odstíny, zejména světle modrou, oranžovou, žlutou, purpurovou nebo zelenou. Nedostatek světla v úzké rokle, hra barev a stínů působí na návštěvníka zprvu pochmurně, jako by vstupoval do údolí stínů smrti. A také první památky, se kterými se zde setkáváme, smrt připomínají. Jsou to tři masivní kvádry zvané Djin, o kterých se odborníci domnívají, že jsou prvotní formou Nabatejských hrobů. Podobných pomníků se v Petře nachází kolem čtyřiceti. Naproti těmto kvádrům stojí jiné dva památníky – obeliskový hrob a tzv. Bab al sig triclinium. Obeliskový hrob dostal jméno podle čtyř obelisků, které se nacházejí v jeho vnitřní části. Tato hrobka svědčí o egyptském vlivu na místní stavitelství, neboť obelisk byl symbolem smrti právě v Egyptě.

Pokračování na str. 12

**Foto na titulní straně:
Pokladnice El-Khazneh v Petře**

Ozvěny 21.srpna 1968

Letos uplyne již 40 let od invaze spojeneckých vojsk Varšavské smlouvy vedených Sovětským svazem do Československa

Bratříčku, zavírej vrátka

(Karel Kryl)

Bratříčku, nevzlykej, to nejsou bubáci,
vždyť už jsi velikej, to jsou jen vojáci,
přijeli v hranatých železných maringotkách.

Se slzou na víčku hledíme na sebe,
buď se mnou, bratříčku, bojím se o tebe
na cestách klikatých, bratříčku, v polobotkách.

Prší a venku se setmělo,
tato noc nebude krátká,
beránka vlku se zachtělo,
bratříčku, zavírej vrátka?

Bratříčku, nevzlykej, neplýtvěj slzami,
nadávky polykej a šetři silami,
nesmiš mi vyčítat, jestliže nedojdeme.

Nauč se písničku, není tak složitá,
opři se, bratříčku, cesta je rozbitá,
budeme klopýtat, zpátky už nemůžeme.

Prší a venku se setmělo,
tato noc nebude krátká,
beránka vlku se zachtělo,
bratříčku, zavírej vrátka! Zavírej vrátka!

Neopouštěj nás Svatý Václave

(Petr Skoumal)

Svatý Václave, vévodo naší beznaděje,
stojíš tu tak trochu na vlastní nebezpečí,
Svatý Václave, neodjížděj a zůstaň s námi,
vévodo naší víry, naší samoty.

Neopouštěj nás, neopouštěj nás...

Svatý Václave, vévodo naší povolnosti,
měníme místodržící jako ohlávku,
Svatý Václave, neodjížděj a zůstaň s námi,
vždyť vodní dělo pálí jen párkrát do roka.

Neopouštěj nás, neopouštěj nás...

Modlitba za vlast – aktuální i dnes

(Václav Beneš Třebízský 1849 – 1884)

Bože otců mých, králi nebes i země, k Tobě vznášíme
svou vroucí modlitbu za blaho své vlasti a svého národa.
Tvé svaté požehnání učinilo krásnou a kvetoucí naši vlast.
Neopouštěj, Hospodine, národa, jehož krev jest krví naší
a jehož tlukot srdce i našeho jest tlukotem; chraň ho,
střež a opatruj, zachovej ho ode zla veškerého a od zá-
huby každé!

Dej, aby nikdy v něm nevznikly různice a nešváry
domácí, chraň ho od úkladů zlých jeho nepřátel a popřej,
aby ve svornosti, lásce bratrské a v míru dokonalém
hledal a našel blaho své!

Vzněť v srdcích našich, v srdcích celého národa, pra-
vou, ryzí lásku k vlasti, nechť všichni milujeme rodnou ze-
mi svou jako matičku svou a hotovi jsme v každém okam-
žiku sílu svou, ducha svého a rozum svůj službě její zcela
zasvětili.

Osvět' milostí svou, Hospodine, též duše zbloudilé, kte-
ré se hanbí za jazyk svých předkův a nectí drahého otců
našich dědictví, přiveď je k srdci společné naší matky a
učiň zdárnými dítkami jejími!

A tak rosou božského požehnání Tvého, všemohoucí
Bože, hodně pokropena jsouc, vlast má stkvíti se bude v
kráse májové; šedý, omšený věnec hor skvostnou jí bude
korunou; šepotavé, zelené lesy vlasem bohatým a řeky
střibropěnné líbeznými stužkami, spojujícími lásku naši
společnou.

A když svorně, bratrsky budeme pracovati společně, jak
na polích, rolích a chatrčích doškových, tak i na místech
vědy, učenosti a umění, pak s Tvým, Pane, přispěním za-
sedne naše vlast na trůn mezi národy a vynikati bude
mezi nimi jako dýmek mezi křemeny.

Ó dej, Bože dobrotivý, abychom činností svou vlaste-
neckou byli ozdobou své země rodné a tak sobě za-
sloužili klidného odpočinku v jejím klíně; a dopřej nám té
milosti, abychom životem bezúhonným, vzorně křesťan-
ským v této vlasti, hodní byli vstoupiti jednou ve vlast
všech národů celého světa!

Amen!

LITURGICKÁ ČTENÍ

20. neděle v mezidobí - 17. srpna 2008

1. ČTENÍ - Iz 56, 1-6-7

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Tak praví Hospodin: „Šetřte práva a jednejte podle spravedlnosti, neboť se již blíží má spása, již se ukáže má spravedlnost. Cizince, kteří lnou k Hospodinu tím, že mu slouží a milují jeho jméno, že jsou jeho služebníky, a všechny, kteří zachovávají sobotu bez znesvěcení a lpí na mé smlouvě, ty přivedu na svou svatou horu a dám jim radost ve svém domě modlitby. Jejich celopaly a žertvy mi budou potěšením na oltáři; neboť můj dům se bude nazývat domem modlitby pro všechny národy.“

2. ČTENÍ - Řím 11, 13-15, 29-32

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Vám, bývalým pohanům, říkám: Já jako apoštol pohanů vykonávám svou službu s velikou pečlivostí. Chtěl bych tím vzbudit žárlivost u svých krajanů a aspoň některé z nich zachránit. To, že byli vyloučeni, přineslo světu smíření s Bohem. Co teprve bude znamenat, až budou znova přijati? To bude úplné vzkříšení z mrtvých! Když totiž Bůh někomu něco daruje nebo když někoho povolá, je to neodvolatelné. Vy jste se kdysi chovali k Bohu odmítavě, ale nyní se vám dostalo milosrdenství, protože oni odmítli přijmout víru. Stejně tak se oni chovají nyní odmítavě, protože vám se dostává milosrdenství, aby se ho potom dostalo také jim. Bůh totiž dopustil, že všichni upadli do neposlušnosti, aby všem prokázal milosrdenství.

EVANGELIUM - Mt 15, 21-28

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš odešel z Genezareta a odebral se do tyrského a sidónského kraje. A tu z toho kraje vyšla jedna kananejská žena a křičela: „Smiluj se nade mnou, Pane, synu Davidův! Moje dcera je krutě posedlá.“ Ale on jí neodpověděl ani slovo. Jeho učedníci k němu přistoupili a prosili ho: „Pošli ji pryč, vždyť za námi křičí.“ Odpověděl: „Jsem poslán jen k ztraceným ovčím domu izraelského.“ Ona mezitím přišla, klaněla se mu a prosila: „Pane, pomoz mi!“ On jí však odpověděl: „Není správné vzít chléb dětem a hodit ho psíkům.“ Ona řekla: „Ovšem, Pane, jenže i psici se živí kousky, které padají se stolu jejich pánů.“ Nato jí řekl Ježíš: „Ženo, jak veliká je tvá víra! Staň se, jak si přeješ.“ A od té chvíle byla její dcera zdravá.

21. neděle v mezidobí - 24. srpna 2008

1. ČTENÍ - Iz 22, 19-23

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toto praví Hospodin Šebnovl, správci královského paláce: „Vy-zenu tě z tvého místa, z tvého úřadu tě svrhnou. Pak povolám svého služebníka Eljakima, syna Chilkijáhova, obléknu mu tvou řízu, přepášu ho tvým pásem; tvou moc mu předám do ruky. Bude otcem obyvatelstvu Jeruzaléma a Judovu domu. Na jeho rameno

položím klíč od Davidova domu; když otevře, nikdo nezavře, když zavře, nikdo neotevře. Zarazím ho jako hřeb na pevné místo, pro svůj rod zaslouží čestné křeslo.“

2. ČTENÍ - Řím 11, 33-36

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Ó, jak bezedná je Boží štědrost, moudrost i poznání! Jak neprovníknutelná jsou jeho rozhodnutí a neprobádatelné způsoby jeho jednání! Neboť 'kdo pochopí myšlení Páně? Kdo mu byl rádcem? Da mu někdo dříve něco, aby se mu to muselo oplácet? Vždyť od něho, skrze něho a pro něho je všechno. Jemu buď sláva navěky! Amen.

EVANGELIUM - Mt 16, 13-20

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když Ježíš přišel do kraje u Césareje Filipovy, zeptal se svých učedníků: „Za koho lidé pokládají Syna člověka?“ Odpověděli: „Jedni za Jana Křtitele, druzí za Eliáše, jiní za Jeremiáše nebo za jednoho z proroků.“ Řekl jim: „A za koho mě pokládáte vy?“ Šimon Petr odpověděl: „Ty jsi Mesiáš, Syn živého Boha!“ Ježíš mu na to řekl: „Blahoslavený jsi, Šimone, synu Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj nebeský Otec. A já ti říkám: Ty jsi Petr - Skála - a na té skále zbuduji svou církev a pekelné mocnosti ji nepřemohou. Tobě dám klíče od nebeského království; co svážeš na zemi, bude svázáno na nebi, a co rozvážeš na zemi, bude rozvázáno na nebi.“ Potom důtklivě přikázal učedníkům, aby nikom neříkali, že je Mesiáš.

22. neděle v mezidobí - 31. srpna 2008

1. ČTENÍ - Jer 20, 7-9

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Svedl jsi mě, Hospodine, a dal jsem se svést; byl jsi silnější než já a přemohl mě! Celý den jsem na posměch, všichni se nade mnou vysmívají. Kdykoli mluvím, musím křičet, ohlašovat násilí a zpuštění; Hospodinovo slovo se mi stalo pohanou a posměchem pro celý den. Řekl jsem si: „Nebudu se již o něho starat, nebudu ji mluvit jeho jménem.“ Tu se Hospodinovo slovo stalo v mém nitru hořícím ohněm, zavřeným v mých kostech; snažil jsem se ho snést, ale nebylo to možné.

2. ČTENÍ - Řím 12, 1-2

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Pro Boží milosrdenství vás, bratři, vybízím: přinášejte sami sebe v oběť živou, svatou a Bohu milou! To ať je vaše duchovní bohoslužba. A nepřizpůsobujte se už tomuto světu, ale změňte se obnovte svoje smýšlení, abyste dovedli rozeznat, co je vůle Boží co je dobré, bohudobé a dokonalé.

EVANGELIUM - Mt 16, 21-27

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš začal svým učedníkům naznačovat, že bude muset jít do Jeruzaléma, mnoho trpět od starších, velekněží a učitelů Zákonu; že bude zabit a třetího dne, že bude vzkříšen. Petr si ho vzal stranou a začal mu to rozmlouvat: „Bůh uchovej, Pane! To se nikdy nestane!“ On se však obrátil a řekl Petrovi: „Jdi mi z očí satane! Pohoršuješ mě, neboť nemáš na mysli věci božské, a

lidské!“ Tehdy řekl Ježíš svým učedníkům: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě! Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho. Neboť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši? Nebo jakou dá člověk náhradu za svou duši? Syn člověka přijde ve slávě svého Otce se svými anděly a tehdy odplatí každému podle jeho jednání.“

23.neděle v mezidobí - 7.září 2008

1. ČTENÍ - Ez 33, 7-9

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Toto praví Hospodin: „Nuže, synu člověka, ustanovil jsem tě strážným pro Izraelův dům! Když uslyšíš slovo z mých úst, napomeň je mým jménem. Když řeknu bezbožnému: Zemřeš! a ty mu nebudeš domlouvat, aby se odvrátil od svého chování, umře on, bezbožník, pro svou nepravost, ale jeho krev budu vymáhat z tvé ruky. Když se však budeš snažit odvrátit bezbožného od jeho chování, aby se změnil, ale on nezmění své chování, zemře pro svoji nepravost, ty však sám sebe zachrániš.“

2. ČTENÍ - Řím 13,8-10

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům

Bratři! Nebud'te nikomu nic dlužni - jen vzájemnou lásku. Neboť kdo druhého miluje, splnil zákon. Vždyť přikázání nebudeš cizoložit, nebudeš zabíjet, nebudeš krást, nebudeš žádostivý, a je-li ještě nějaké jiné přikázání, všechna jsou shrnuta v tomto: Miluj svého bližního jako sám sebe. Láska bližnímu neubližuje. Naplněním zákona je tedy láska.

EVANGELIUM - Mt 18,15-20

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima. Dá-li si od tebe říci, svého bratra jsi získal. Nedá-li si však říci, přiber si ještě jednoho nebo dva, aby každá výpověď byla potvrzena ústy dvou nebo tří svědků. Když je však neposlechne, pověz to církvi. Jestliže však neposlechne ani církev, ať je pro tebe jako pohan nebo celník. Amen, pravím vám: Všecko, co svázete na zemi, bude svázáno na nebi, a všecko, co rozvázete na zemi, bude rozvázáno na nebi. Dále vám říkám: Jestliže se shodnou na zemi dva z vás na jakékoli věci a budou o ni prosit, dostanou ji od mého nebeského Otce. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“

24.neděle v mezidobí - 14.září 2008

1. ČTENÍ - Sir 27, 33 - 28, 9

Čtení z knihy Sirachovcovy.

Pomsta a hněv, i to jsou ohavnosti, jen hříšný člověk je chová v srdci. Kdo se mstí, zakusí pomstu Pána, on jeho hříchy uchová v paměti. Odpuť křivdu svému bližnímu, a pak i tvé hříchy budou odpuštěny, když budeš prosit. Člověk uchovává hněv proti druhému, ale od Pána hledá uzdravení? S člověkem sobě rovným nemá slitování, ale za své hříchy prosí? Živí pomstu, ač je sám jen člověk; kdo se smiluje nad jeho hříchy? Vzpomeň na konec a přestaň nenávidět, vzpomeň na hnilobu a smrt a dbej přikázání!

Vzpomeň na přikázání a přestaň nevražit na bližního, vzpomeň na smlouvu s Nejvyšším a odpuť vinu!

2. ČTENÍ - Řím 14, 7-9

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Žádný z nás nežije sám sobě ani neumírá sám sobě. Neboť žijeme-li, žijeme pro Pána, umíráme-li, umíráme pro Pána. Ať tedy žijeme nebo umíráme, patříme Pánu. Vždyť právě proto Kristus umřel a vstal k životu, aby se stal Pánem nad mrtvými i nad živými.

EVANGELIUM - Mt 18,21-35

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Petr přistoupil k Ježíšovi a zeptal se: „Pane, kolikrát mám odpustit svému bratru, když se proti mně prohřeší? Nejvíce sedmkrát?“ Ježíš mu odpověděl: „Neříkám ti nejvíce sedmkrát, ale třeba sedmadesátkrát. Nebeské království se podobá králi, který chtěl provést vyúčtování se svými služebníky. A když s vyúčtováním začal, přivedli mu jednoho dlužníka, u kterého měl deset tisíc hřiven. Protože dlužník neměl čím zaplatit, pán rozkázal ho prodat i se ženou a dětmi a se vším, co měl, a tím zaplatit. Tu mu ten služebník padl k nohám a na kolenou prosil: Měj se mnou strpení, a všechno ti zaplatím. A pán se nad tím služebníkem smíloval, propustil ho a dluh mu odpustil. Sotva však ten služebník vyšel, potkal se s jedním ze svých druhů ve službě, který mu byl dlužen sto denárů. Začal ho škrtit a křičel: Zaplat', co jsi dlužen! Jeho druh padl před ním na kolena a prosil ho: Měj se mnou strpení, a zaplatím ti to. On však nechťel, ale šel a dal ho zavřít do vězení, dokud dluh nezaplatí. Když jeho druhové ve službě viděli, co se stalo, velmi se zarmoutili. Šli a pověděli to všechno svému pánovi. Tu si ho pán zavolaal a řekl mu: Služebníku ničemný! Celý dluh jsem ti odpustil, protože jsi mě prosil. Neměl ses tedy i ty smilovat nad svým druhem, jako jsem se smíloval já nad tebou? A jeho pán se rozhněval a dal ho mučitelům, dokud by nezaplatil celý dluh. Tak bude jednat s vámi i můj nebeský Otec, jestliže každý svému bratru ze srdce neodpustíte.“

ČESKÉ MŠE SVATÉ

Každou sobotu v 6.30 večer

Kostel Panny Marie Svatohorské
2414 S. 61st Ave, Cicero, IL 60804

Každou neděli

v 10.30 dopoledne

ve středu, ve čtvrtek a v pátek v 7.30 večer

Kaple Misijního domu

2340 S. 61st Ave, Cicero, IL 60804

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 31.července 2008

Politické události

Návštěva Riceové v Praze: smlouva o radaru podepsána

Ministryně zahraničí Spojených států Condoleezza Riceová měla při jednodenní návštěvě Česka v úterý 8.července nabitý program. Jeho hlavním bodem byl podpis dohody o plánovaném radaru v Brdech. V Praze se Riceová v Kramářově vile setkala s premiérem Mirkem Topolánkem. Ocenili česko-americké spojení a spolupráci vojsk obou zemí v Afghánistánu a Iráku. "Nepřijali jsme Marshallův plán, takovou chybu si už nemůžeme dovolit," řekl po setkání k dohodě Topolánek. Po schůzce s premiérem zamířila Riceová do Černínského paláce, kde jednala s ministrem zahraničí Karlem Schwarzenbergem a kde společně podepsali dohodu o stavbě radarové základny v Česku. "Tato smlouva je součástí konzistentní politiky České republiky. První úkol každého státu je zajistit bezpečnost. Tato smlouva nejen zvýší bezpečnost České republiky, ale zvýší i bezpečnost celé Evropy a celého euroatlantického prostoru," uvedl po podpisu Schwarzenberg. Smlouva o radaru je prvním důležitým dokumentem o systému americké protiraketové obrany. Zatím nebyly kvůli daním dojednány podmínky dohody SOFA o pobytu amerických vojáků na českém území. Úplně jasno není ani ohledně dohody o vědecké a průmyslové spolupráci. Ta bude pro české instituce a průmyslové podniky znamenat především možnost

zapojit se do vývoje amerického systému protiraketové obrany. Na hlavní smlouvě o radaru se Česká republika dohodla s USA v dubnu na summitu Severoatlantické aliance v Bukurešti. Vláda smlouvu schválila 21. května. Posoudit ji teď musí ještě parlament. Poslanci a senátoři ale budou o americkém projektu hlasovat až po podpisu smlouvy SOFA. Nejistá je podpora radaru v Poslanecké sněmovně. Proti jsou opoziční komunisté a ČSSD, pochyby ale zůstávají i u vládních zelených. Poslankyně Olga Zubová a Věra Jakubková uvedly, že s radarem nesouhlasí. Kritický je i poslanec KDU-ČSL Ludvík Hovorka. Prezident Václav Klaus se proti radaru nestaví. Novinářům to potvrdil 9. července při propuštění z nemocnice, kde se zotavoval po operaci kyčelního kloubu. "Nejsem ten, který by viděl za každým obláčkem na nebi raketu letící ze Severní Koreje nebo z Iránu, takhle se na ten svět nedívám. Považuji radar za další tmelící prvek našeho partnerství se Spojenými státy," řekl prezident. Americké plány vyvolaly ostré reakce v Rusku. Ruský postoj přijel v den návštěvy ministryně Riceové do Prahy vysvětlit ruský expert na protiraketovou obranu, generál Jevgenij Bužinskij. Do Lidového domu (pražské sídlo ČSSD) ho pozval stínový ministr obrany za ČSSD Petr Hulinský. Bužinskij ujistil, že Rusko v případě umístění radaru nepodnikne nějaká výrazná opatření. Ruské ministerstvo zahraničí reagovalo týž den prohlášením, že americký

protiraketový deštník považuje za ohrožení své bezpečnosti a Moskva je připravena odpovědět vojensko-technickými metodami. V den podpisu protestovalo v Praze na Václavském náměstí přes tisíc lidí. Akci organizovala Iniciativa Nezákladnám. Češi většinou (kolem tří pětín) s výstavbou amerického radaru nesouhlasí. Poslední studie zveřejněná 27. července varuje před možným odrazem paprsku amerického radaru od letadla či inverzních vrstev, a navrhuje proto rozšíření bezletového pásma na 50 km. Závěry expertů se podle deníku Právo často rozcházejí se zprávou o vlivu radaru, kterou si už dříve nechala vypracovat vláda.

Audit financí ministra Jiřího Čunka korupci neprokázal

Výsledky auditu financí ministra pro místní rozvoj a předsedy vládní strany KDU-ČSL Jiřího Čunka měly udělat definitivní tečku za případem, který živí česká média déle než rok. Ministr zahraničí Karel Schwarzenberg, jenž si revizi financí svého vládního kolegy letos v dubnu objednal u renomované americké detektivní kanceláře Kroll, však 15.července oznámil, že vyšetřování bude pokračovat. "Během šetření se ukázalo, že spis není úplný, chybí cca 700 stran. Jiří Čunek o této skutečnosti nevěděl. Je nutné, aby chybějící strany byly doplněny a s jejich obsahem byla seznámena společnost Kroll, která bude v dalším šetření pokračovat," uvedl Schwarzenberg v komentáři k auditu. V diskusním pořadu České televize Otázky Václava Moravce ale 20. července připustil, že pokud se na chybějících stranách neobjeví nějaké závažné zjištění, považuje Čunkův případ za uzavřený.

Spis obsahuje celkem přes čtyři tisíce stran dokumentů. Schwarzenberg obdržel výsledky vyšetřování již začátkem července. Řekl ale, že se s nimi seznámí až po podpisu česko-americké smlouvy o výstavbě radarové základny. V sobotu 12. července je pak představil předsedovi Strany zelených Martinu Bursíkovi a předsedovi vlády Mirku Topolánkovi (ODS). Topolánek poté prohlásil, že vyšetřování považuje za uzavřené a jeho pokračování za osobní záležitost ministra Schwarzenberga. Ministr zveřejnil zprávu detektivů 14. července na svých internetových stránkách. O vhodnosti dalšího pokračování případu není přesvědčena ani firma Kroll. "Osobně pochybuji, že by stálo za to do dalšího vyšetřování investovat, a to jsme také panu Schwarzenbergovi řekli," uvedl šéf vyšetřovatelů Tommy Helsby v rozhovoru pro Hospodářské noviny. Audit sice nepřinesl žádné důkazy prokazující Čunkovu korupci, nevyloučil ale, že se předseda lidovců pohyboval na hraně zákona. Za snahu získat pro Zbrojovku Vsetín vládní zakázky totiž dostával místo odměn v hotovosti vysoké náhrady za cestovní náklady, které nepodléhají zdanění. Detektivové tak došli k závěru, že si Čunek mohl vydělat více peněz, než uváděli čeští vyšetřovatelé. V první polovině 90. let, kdy pracoval jako bezpečnostní technik ve zbrojovce, měl Čunek podle detektivů lobbovat na ministerstvu obrany, tehdy vedeném KDU-ČSL. Vyplývá to z vyjádření tehdejšího šéfa podniku Karla Dančáka, který ve zprávě potvrzuje, že měl Čunek dobré kontakty na vládní úrovni. Jednal prý s tehdejšími lidoveckými náměstky Miroslavem Kalouskem. Kalousek, který v současnosti

zastává funkci ministra financí, však 16.července oznámil, že s Čunkem v uvedeném období nejednal. Výroky Dančáka a postup detektivů považuje za urážlivé a požaduje veřejnou omluvu a dementi. Analýza se vedle příjmů lidoveckého předsedy věnuje také otázkám kolem jeho působení ve funkci vsetínského starosty. Bývalá Čunkova sekretářka Marcela Urbanová ministra v lednu 2007 obvinila, že od firmy H&B Real přijal půlmilionový úplatek za odprodej 51% městského podílu ve firmě Vsetínské byty. "Jsou jisté náznaky, že společnost H&B Real mohla získat neoprávněnou výhodu," uvádí Kroll ve své zprávě. Zástupci firmy například měli přístup na jednání městského zastupitelstva. Detektivové ale nenašli důkazy, že se Čunek na tomto obchodu nějak obohatil. Otázkou zůstává také pobírání sociálních dávek Čunkovou rodinou. Audit totiž potvrdil, že ministr mohl legální cestou získat vysoké finanční prostředky. Informace o tom, že Čunkova rodina pobírala v letech 1996 a 1997 od státu sociální dávky a příspěvky na bydlení, přinesla v říjnu 2007 Česká televize. Čunek navíc v téže době uložil do banky 3,5 milionu korun. Po tomto zjištění se Čunek 7.listopadu 2007 vzdal všech vládních funkcí. Do kabinetu se vrátil letos 2.dubna, když předtím "vyměněný" státní zástupce šetření případu zastavil. Schwarzenberg tehdy podminil své setrvání ve vládě vypracováním auditu Čunkových financí. Vyšetřování Čunkova případu ukázalo také na poměry v české justici a vyústilo v soudní spor mezi nejvyšší státní zástupkyní Renatou Vesecovou a stínovou ministryní spravedlnosti ČSSD Marií Benešovou.

Senát schválil novelu důchodového pojištění a reformu policie

Po Poslanecké sněmovně schválil i Senát novelu zákona o důchodovém pojištění. Návrh přijatý 17.července představuje první etapu důchodové reformy. Hlavní změnou, kterou přináší, je pozdější odchod do penze a prodloužení doby, po kterou se platí povinné pojištění. Věk odchodu do důchodu se bude postupně prodlužovat. Naplno se to projeví až v roce 2030, kdy půjdou v 65 letech do důchodu lidé, kterým je v současné době 43 let a méně. Muži i ženy budou chodit do penze stejně. Dřívější odchod se dotkne žen až se dvěma a více dětmi. Druhou podmínkou nároku na penzi je aspoň 35 let placeného důchodového pojištění. Dnes postačuje doba o deset let kratší.

Horní komorou prošla týž den rovněž reforma policie. Senátoři ji schválili ve znění, které přijala Sněmovna. Předloha ale ještě obsahuje chyby, například trestné činy policistů by měli vyšetřovat jen jejich kolegové. Senátoři proto požádali vládu, aby zákon co nejdříve novelizovala. Předloha také předpokládá, že bude zrušena pravomoc městských strážníků měřit rychlost na silnicích v obci. Ministr vnitra Ivan Langer (ODS) slíbil, že do konce srpna předloží novelu, která strážníkům pravomoc měřit rychlost vrátí. Podobně se bude řešit i pravomoc státního zastupitelství vyšetřovat trestné činy policistů. "Rozhodnutí Sněmovny je unáhlené a neprozíravé, funkce a role místní policie je v této oblasti nezastupitelná. Tento problém bude řešen novelou, kterou předložím vládě na konci srpna," uvedl ministr. Podle ministra je nynější stav nelogický, ale novely to změní. Část sená-

torů chtěla úpravy prosadit hned, nakonec se však přistoupilo k tomuto řešení, aby se schválení reformy dále neprotahovalo. Reforma je podle ministra Langerova nutná, protože v policii stále přžívá celá řada principů a metod, které už jsou padesát let stejné. Policie má prý také velmi těžkopádnou organizaci. Za postup při schvalování si ale ministr vysloužil kritiku opozice. Ta mu nemůže odpustit, že zákon prosazuje za každou cenu i s vědomím chyb.

Ministr zdravotnictví Tomáš Julínek (ODS) v polovině července svedl v Senátu bitvu o zrušení poplatků pro novorozence v porodnicích. Proti některým senátorům ODS a částečně i proti svému přesvědčení. Senátoři zdravotního výboru totiž navrhli, aby novorozenci regulační poplatek v porodnicích dál platili (60 korun denně). To je ale v rozporu s dohodou, kterou v červnu uzavřeli lídři koaličních stran. Senátoři nakonec po diskusi schválili, že novorozenci v porodnicích budou od poplatků osvobozeni. "Každá výjimka je špatná," vysvětlila návrh zdravotního výboru senátorka Daniela Filipiová Lidovým novinám. "Průměrná doba strávená maminkou s dítětem v porodnici je zhruba pět dní, to znamená na regulačních poplatcích celkem 600 korun. Rozpočty rodin to nemůže významně zatížit. Šest set korun stojí například dva balíky plen." S tím vším Julínek souhlasí. Přesto na senátory apeloval, aby poplatky novorozenců zrušili.

Nejstarší lidé v České republice

Ve věku 109 let zemřela 1.července nejstarší Češka. Marie Kráslová z Hluboké nad Vltavou byla poslední občan- kou ČR, jejíž letopočet naro-

zení začínal 18 (narodila se 13.11.1898). Média při jejích narozeninách připomínala, že žila ve třech stoletích. Štafetu nejstarší Češky poté převzala Marta Pokorná z Dačic, 8.července oslavila 108. narozeniny. Stoletých občanů v Česku přibývá, ke konci minulého roku žilo v zemi 569 lidí starších 100 let, žen z nich bylo 470.

Ze Slovenska

Slovenské koruny se budou od 1.ledna měnit za eura v kurzu 30,126

Slováci mají jasno, podle jákeho kurzu budou od 1. ledna 2009 převádět koruny na společnou evropskou měnu euro. Definitivní podobu kurzu ve výši 30,126 slovenských korun za jedno euro stanovila 7.července Evropská komise. Slovensko bude podle ČTK 16. zemí (z 27 členských), které vstoupí do eurozóny. Česko zatím nemá stanoven ani termín přijetí eura.

Povodně na Slovensku

Povodně vyvolané mohutným přívalovými lijáky zasáhly 23.července desítky obcí na východním Slovensku. Zápavy si vyžádaly dva mrtvé.

Ekonomika

Ekonomika stručně

* Nezaměstnanost v Česku přestala klesat. MPSV zveřejnilo 8. července údaje z červen - míra nezaměstnanost měla stejnou hodnotu jako předcházející měsíc - 5 %.

* Koruna poprvé prolomila hranici 23 Kč/EUR. V pátek 18. července zpevnila koruna na 22,99. ČTK to uvedla s odvoláním na server Patria Online. Česká koruna je nejrychleji silící měnou na světě. HN připomněly, že před rokem byla o 5,50 koruny slabší. Proti silné koruně 22. července

vystoupil guvernér České národní banky Zdeněk Tůma. "ČNB může již na svém srpnovém zasedání snížit úroky, protože hrozí, že rekordně silná koruna poškodí ekonomiku," citoval Tůmu deník s odvoláním na agenturu Bloomberg. Jeho vyjádření označily HN za nejsilnější slovní intervenci centrálního bankéře za několik let.

* Česká republika musí do budoucna počítat i s jadernou energetikou a vláda se nemá bránit ani diskusi o rozšíření těžby hnědého uhlí. Ve své zprávě to podle médií uvádí nezávislá energetická komise vedená předsedou Akademie věd ČR Václavem Pačesem, jejíž první výsledky byly zveřejněny 4. července. Obě zmíněná doporučení jsou ale nepřijatelná pro vládní Stranu zelených. Kabinet, který se zavázal, že nebude plánovat a připravovat výstavbu nových jaderných bloků, má ještě letos rozhodnout o státní energetické koncepci. Konečné výsledky představí komise na podzim. Týden po zveřejnění výsledků Pačesovy komise požádal ČEZ o posouzení vlivů stavby dalších jaderných bloků v Temelíně na životní prostředí EIA, což je první z nutných přípravných kroků.

* Energetická společnost ČEZ pronikla na turecký trh. Prvního července získala v aukci za 600 mil. dolarů distributora elektrické energie v regionu východně od Istanbulu. Uvedly to Hospodářské noviny. S odkazem na informace ČTK pak připomněly, že ČEZ už investuje v Bulharsku, Maďarsku, Polsku, Republice srbské v Bosně a Hercegovině, Rumunsku, Rusku a na Slovensku.

* Ministr životního prostředí a předseda Strany zelených Martin Bursík pohrozil 15.čer-

vence odchodem z koalice poté, co bylo zveřejněno, že premiér Mirek Topolánek po setkání s autodopravci odložil projednávání omezení pro jízdy kamiónů.

* Pokutu ve výši 270 milionů korun udělil 16. července Českým drahám (ČD) Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Jde o nejvyšší pokutu, kterou kdy úřad udělil. Dráhy podle úřadu diskriminovaly některé konkurenty v nákladní dopravě tím, že svým zákazníkům účtovaly různé ceny za stejné služby. Zákon porušovaly také udělováním množstevních slev, kterými si chtěly zajistit některé zákazníky a odradit je od přestupu ke konkurenci. Stížnost na praktiky ČD podala konkurenční slovenská společnost Šped-Trans.

* Nadále trvá omezení dodávek ropy z Ruska do České republiky. ČR odebírá měsíčně z Ruska 500 000 tun ropy a od začátku července jich nepřiteklo 240 000. S odvoláním na ministerstvo průmyslu a obchodu a provozovatele ropovodu Družba to 28. července uvedla ČTK. V českých médiích se spekulovalo o možné odvetě za podpis smlouvy o americkém radaru, ruští představitelé to odmítli a premiér Vladimír Putin vyzval k plnění smluvních dodávek.

Kurzovní lístek

31.7. 2008 (střed)

EUR, 1	23.950
Kanada, 1	14.996
Slovensko, 100	78.858
USA, 1	15.343

Kultura

Pražské kavárny lákají do muzea na kávu

"Milunko, tahle kavárna už tu přece dávno nestojí," říká postarší paní své kamarádce a přitom ukazuje na mapu Prahy. Podobné řeči se rozléhají

sálem Muzea hlavního města Prahy, kde se koná výstava nazvaná Pražské kavárny a jejich svět. Návštěvníkům prostřednictvím map a dobových dokumentů ukazuje kavárny v době jejich největší, a dnes již dávno zašlé, slávy. V kavárnách se lidé setkávali, četli noviny, diskutovali o politice, tvořili... Intelektuálové se scházeli například v kavárně Metro. Nechyběli mezi nimi Karel Poláček, Konstantin Biebl či Vítězslav Nezval, který si pochutnával na čokoládových indiánech. Proslulými se však nestávaly jen kavárny. Kavárenští hosté si vážili i vrchních a kavárníků. Oblibě se těšil vrchní František Patera z Unionu, který, když bylo třeba, založil hosty ze svého. Do historie se svými Radami a pokyny zapsal i kavárník Josef Suchánek z Arca, který umravňoval hosty vyhláškami. V Arcu si lidé například nesměli "stříhat nehty, protože je to svinstvo a můžou někomu spadnout do kávy". Jeho radami se mohou řídit i návštěvníci muzea. Dvacet tři pokynů totiž visí u vchodu do improvizované kavárny z předválečných let, jež je součástí expozice. Za zcela nedobové ceny si lidé mohou objednat zákusek, kávu nebo čaj. Jediné, co může kazit iluzi opravdové kavárny, je chybějící cigaretový dým a vůně pražené kávy. Výstava je otevřená každý den kromě pondělí do 31. srpna. Základní vstupné do Muzea hlavního města Prahy je 100 Kč, snížené 40 Kč.

Chotěboř otevřela své brány fantazii

V pátek 27.června se druhé největší město bývalého havlíčkovského okresu stalo na deset dní místem s největší koncentrací fanoušků sci-fi a fantastiky v Česku. Konal se

tam totiž Festival fantazie. Letos nabídl 42 programových linií počínaje tradičním TrekFESTem (setkání fanoušků Star Treku) nebo Gateconem (setkání fanoušků Hvězdné brány) až po nejnovější přírůstky v podobě Heroes Conu či Prison Break Conu. Na své si přišli příznivci Jára Cimrmana, historie vojenství a deskových i počítačových her. Kořením festivalu jsou každoročně domáci i zahraniční hosté z řad spisovatelů, herců a výtvarníků. Letos byli mezi pozvanými například polský spisovatel Andrzej Sapkowski, kterého proslavila zejména pětidílná saga o Zaklínačovi, překladatel Jan Kantůrek, herečka a zpěvačka Lucie Vondráčková nebo slovenský sociolog a teoretik science fiction Ondřej Herec. I když odhady před začátkem festivalu počítaly s návštěvou dvou a půl tisíce fanoušků, cestu do Chotěboře si nakonec našlo jen 1950 těch nejvěrnějších. Festival fantazie je největším setkáním fanoušků sci-fi a fantastiky nejen v Česku, ale v celé střední a východní Evropě. Jeho tradice sahá do roku 1996, kdy se uskutečnil první ročník, tehdy ještě pod názvem Avalcon. Pořadatelem festivalu je občanské sdružení SFK Avalon z Chotěboře.

Mighty sounds 2008

nezkazilo ani

nepříznivé počasí

Festival Mighty sounds se konal už tradičně na loukách v obci Olší u Tábora o víkendu 18. až 20. července. Pořadatelé čtvrtého ročníku očekávali až deset tisíc návštěvníků, tolik festival navštívilo v loňském roce. Rozšířili proto počet pódíí a uvolnili další louku pro stanování. Největšími hvězdami byli američtí Mad Caddies. Ti sice zahráli v

pátek až v jednu hodinu ráno, to jim ovšem neubralo na zájmu fanoušků. V sobotu vystoupili kanadští Irové The Real McKenzies se směsí punku a keltských rytů. Kromě zahraničních hvězd v Olši vystoupily i populární domácí kapely. Nejznámější česká ska skupina Sto zvířat zahrála na hlavním pódiu kromě svých největších hitů. Nikdy nic nebylo a Dáma s čápem, také některé starší písničky. Další českou kapelou byli táborští Peshata, kteří přidali i několik písní z nové desky, kterou ještě nevydali. Fanoušci dobrého českého ska a soulu si nenechali ujít vystoupení jedné z nejlepších domácích skupin tohoto žánru - Prague ska conspiracy. Slovenští Polemic, kteří mají i v Česku mnoho fanoušků, zahráli také na hlavním pódiu. Mimo hudbu a tanec se návštěvníci Mighty sounds mohli zúčastnit mnoha doprovodných akcí. V divadelním stanu se konala různá originální vystoupení alternativních souborů nebo módní přehlídky. Ti odvážnější si mohli ve speciálním prostoru zkusit adrenalinové sporty. V areálu festivalu se nehromadily kelímky ani jiné odpadky - pořadatelé zajistili více uklízečů, kteří se starali o včasnou výměnu všech pytlů na odpadky. Také se osvědčilo vykupování prázdných kelímků od piva - lidé je sbírali a vraceli, a tak se zbytečně nepořadávaly na louce mezi diváky.

43. ročník MFF

v Karlových Varech

Čeští herci Martha Issová a Jiří Mádl získali na 43. ročníku MFF v Karlových Varech ocenění za nejlepší herecký výkon. Oba účinkovali ve filmu Michaely Pavlátové Děti noci. Velkou cenu Křišťálový glóbus pro nejlepší

film přičkla porota dánskému snímku Ukrutně šťastní režiséra Henrika Rubena Genze. Za mimořádný umělecký přínos světové kinematografii byli oceněni Robert De Niro (USA), Dušan Hanák (Slovensko), Juraj Jakubisko (Slovensko) a Ivan Passer (USA). Jakubiskův poslední film Bathory měl ve Varech světovou premiéru. Festival se konal od 4. do 12. července.

Zemřel Karel Hála, mistr českého swingu

V pondělí 7. července zemřel v pražské nemocnici Na Homolce zpěvák Karel Hála. V říjnu by oslavil 75. narozeniny. Po studiích na konzervatoři začínal jako muzikálový a operetní zpěvák v Armádní opeře, působil i v Hudebním divadle v Karlíně. Poté vystřídal celou řadu pražských scén, mimo jiné též Divadlo ABC a Rokoko. Během své kariéry zpíval s mnoha předními tanečními orchestry, snad nejvýznamnější byla spolupráce s orchestry Karla Vlacha a Karla Krautgartnera. Většina publika znala Hálu jako zpěváka "televizní popmusic", ale jeho skutečnou doménou vždy byl především swing. "Kdyby Frank Sinatra uměl zpívat česky, nebyl by tak dobrý jako Karel," řekla pro iDNES.cz známá zpěvačka Eva Pilarová. Mezi největší hity zpěváka přezdívaného Mr. Swing patří skladby Ona je krásná, Dívka toulavá, Lodí bílou, Šeříky až bílé, Vrat se do Sorenta, Sít houpací, Chci zapomenout, Dej mi pár okovů nebo Hádej, Matyldo. Jeho nápadný zjev také často využívali filmaři - zahrál si ve snímcích Kdyby tisíc klarinetů, Noc na Karlštejně, Světáci, Nebeští jezdci a v seriálu Píseň pro Rudolfa III.

Sport

Do Pekingu vyrazí 134 českých olympioniků

Na olympijských hrách v Pekingu bude Česko reprezentovat 134 sportovců, o osm méně než před čtyřmi lety v Aténách, kde Češi získali osm medailí. "Budu spokojený, když zopakujeme stejný výsledek," řekl předseda českých olympioniků Milan Jirásek. Z obhájců chybějí jen veslaři David Kopřiva a Tomáš Karas z párové čtyřky. Českými medailovými nadějemi jsou obhájce zlata v desetiboji Roman Šebrle, oštěpařka Barbora Špotáková, veslař Ondřej Synek či střelkyně Kateřina Emmons. Hry začínají v pátek 8. srpna. Na OH přece jen poletí premiér Mirek Topolánek, slavnostního zahájení se ale nezúčastní.

České fotbalisty povede Rada, Brückner bude trénovat Rakousko

Českou reprezentaci převezme po trenérovi Karlu Brücknerovi jeho dosavadní asistent. Petra Radu vybral výkonný výbor fotbalového svazu, na zasedání 17. července pro něj ze třinácti členů hlasovalo devět. Druhý kandidát Jozef Chovanec získal jen dva hlasy, německý kouč Klaus Topmöller odstoupil už dva dny před volbou. Rada, dosud také trenér prvoligových Teplic, povede tým poprvé den před svými padesátými narozeninami (* 21.8.1958) proti Anglii na slavném stadionu Wembley. Mužstvo od podzimu čeká kvalifikace mistrovství světa 2010. Osm dní po Radově zvolení se Brückner stal překvapivě trenérem Rakouska.

Jágr skončil v NHL, bude hrát za ruský Omsk

Hokejový útočník Jaromír Jágr se po sedmnácti sezonách loučí s NHL. V týmu New York Rangers se nedohodl na nové smlouvě a 4. července se rozhodl pro angažmá v ruském klubu Avangard Omsk. Za něj už hrál před třemi lety při výluce ve slavné soutěži. "Je to asi můj konec v NHL," připustil. Šestatřicetiletý Jágr j opouští jako dvojnásobný vítěz Stanleyova poháru s Pittsburghem a nejproduktivnější Evropan v historii. Jednou získal Hartovu trofej pro nejúspěšnějšího hráče sezony pětikrát vyhrál kanadské bodování. Jágr po přestupu nevyloučil, že by se mohl vrátit do reprezentace, za niž nehrál na olympiádě v Turíně 2006.

Kreuziger zajel na Tour de France nejlepší český výsledek

Nejlepšího českého výsledku na Tour de France dosáhl Roman Kreuziger. Dvaadvacetiletý cyklista při své premiéře dokončil devětapadesátý ročník slavného závodu na třinácté pozici. V soutěži jezdců do pětadvaceti let obsadil druhé místo. Dosud nejlepším českým umístěním byla pětá šedesátá příčka Tomáše Koňeckého z roku 2002 a Pavla Padmose z roku 2006.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Charita organizuje pomoc obětem záplav na Slovensku

Po vydatných deštích se na východním Slovensku rozvodnily řeky a desítky vesnic zůstaly bez elektrického proudu. Ochromena byla i doprava, na některých řekách proud strhl mosty a několik obcí zůstalo bez spojení s okolním světem. Mnoho obyvatel prešovského a košického kraje přišlo o střechu nad hlavou, voda odplavila ploty a zdevastovala zahrady. V okrese Bardejov se utopili dva lidé. Charita Česká republika vyhlásila veřejnou sbírku na pomoc obětem záplav. Přispívat je možné na číslo účtu Charity ČR 22770022/0800 u České spořitelny, variabilní symbol 163 (Slovensko). Výtěžek je určen zejména na přímou pomoc, kterou v místě poskytuje partnerská Slovenská katolická charita. Ta z peněz nakoupí prostředky na dezinfekci, náradí a pokrývky. Charita ČR rovněž zapůjčí na Slovensko vysoušeče, které se osvědčily zejména při povodních v roce 1997, 1998, 2002 a 2006. Kromě sbírky charita organizuje materiální pomoc lidem, které postihla povodeň.

Dovolená a návštěva Francie jsou nejbližší body papežovy agendy

Letní období tráví papež Benedikt XVI. v rezidenci v Castel Gandolfo (asi 20 km jižně od Říma). Dnes, v pátek 25.7.2008, se setkal s iráckým premiérem Nouri Al-Malikim. V neděli 27.7. se na nádvoří pomodlil s poutníky polední modlitbu Anděl Páně. Následující dva týdny stráví Svatý otec na dovolené v kněžském semináři v Brixenu (Bressanone), městě v italském horském regionu Alto Adige. S veřejností se setká vždy v neděli, 3. a 10.8., při polední modlitbě na náměstí před katedrálou. První generální audience po návratu z dovolené proběhne ve středu 13.8. v Castel Gandolfo. V pátek 15.8. bude Benedikt XVI. předsedat mši svaté ze slavnosti Nanebevzetí Panny Marie v kostele sv. Tomáše de Villanueva. V neděli 7.9. přicestuje papež na Sardinii a ve městě Cagliari bude předsedat závěrečným obřadům u příležitosti stého výročí prohlášení Panny Marie z Bonaria patronkou ostrova. Svou 10. mezinárodní cestu zahájí Svatý otec v pátek 12.9., kdy odletí do Paříže a po dvoudenním programu, během kterého se mimo jiné setká s francouzským prezidentem Nicolasem Sarkozym, se zástupci židovské komunity a mladými lidmi, se Benedikt XVI. přemístí do Lurd. Zde bude v neděli 14.9. předsedat mši svaté u příležitosti 150. výročí zjevení Panny Marie. Ve dnech 5.-26.10. se Svatý otec zúčastní synody biskupů, která bude zasedat ve Vatikánu a věnovat se tématu "Slovo Boží v životě a poslání církve".

Sportem na podporu křesťanských hodnot

Cílem Nadace Jana Pavla II. na podporu sportu, která vznikla v rámci Papežské rady pro laiky, je šíření křesťanských hodnot za využití sportovních aktivit. První akcí bude maratónský běh mezi Betlémem a Římem. Papež Jan Pavel II. chápal důležitost

sportu a o tomto tématu hovořil ve 120 promluvách, poznamenal u příležitosti pondělního založení Nadace Jana Pavla II. na podporu sportu biskup Carlo Mazza, poradce Papežské rady pro laiky. Nová nadace usiluje o šíření hodnot evangelia skrze sportovní aktivity. Zatím byl vypracován tříletý plán, který navrhuje i různé farní aktivity. "Sport se nemá stát nejvyšší hodnotou, ale je třeba vycházet z konkrétní zkušenosti a celosvětových sportovních událostí. Naší snahou je interpretovat pozitivní okamžiky ve světle víry," říká biskup Mazza, který byl kaplanem italské delegace na předchozích olympijských hrách. V souvislosti s probíhajícím Rokem sv. Pavla bude první aktivitou nadace série maratónů mezi Betlémem a Římem, které začnou 24.4.2009 a skončí 21.6. na Svatopetrském náměstí.

V Hradci Králové se setkají mladí z Česka, Litvy, Německa a Španělska

Ve dnech 2.-16.8.2008 se uskuteční v Hradci Králové mezinárodní výměna katolické mládeže, která navazuje na podobná setkání, která proběhla v minulých letech v Německu, Litvě a ve Španělsku. Po třech letech se hostitelskou zemí setkání stává Česká republika, do které se vypraví mladí lidé z uvedených zemí. Čtyřstranná mezinárodní družba má nicméně daleko starší kořeny. Již od devadesátých let jsou diecéze Magdeburg v Německu a Kasiadorys v Litvě v úzkém kontaktu. První výměna mládeže mezi oběma zeměmi proběhla již v roce 1995. Po roce 2005, kdy se uskutečnil Světový den mládeže v německém Kolíně nad Rýnem, se k partnerství přidaly i diecéze Cartagena ve Španělsku a Hradec Králové. Nadcházející akci pro cca 70 účastníků pořádá Diecézní centrum pro mládež Biskupství královéhradeckého pod záštitou primátora města a za podpory Evropské unie z programu Mládež v akci, kterou lze prohlásit za velmi štedrou, protože pokrývá většinu nákladů spojených s výměnou, a to včetně dopravních. Ústředním tématem setkání je přátelství v duchu Saint-Exupéryho knihy Malý princ. Účastníci se mu budou věnovat formou katechezí a následných diskusí. Součástí programu bude také několik cest mimo Hradec Králové. Návštěva Prahy bude příležitostí především pro uvědomění si evropského kulturního kontextu a historické vazby mezi Českými zeměmi a národy zahraničních účastníků akce. Dále je plánována účast na svatovavřínecké pouti na Sněžku, část programu se odehraje také v Diecézním centru života mládeže Vesmír v Deštném v Orlických horách a na poutním místě Neratově, kde se kromě jiného účastníci dotknou problematiky českého pohraničí v perspektivách viny a odpuštění. Dalším bodem programu má být den sociální angažovanosti, ve kterém účastníci nabídnou svou práci, případně krátký kulturní program v nemocnici či domově důchodců. Kromě toho je do pořadu zařazeno množství sportovních, poznávacích i jiných her, výlety, tvořivé dílny a společná modlitba. Při tom všem budou mít účastníci příležitost se lépe poznat a navázat tak na přátelské vztahy, což je jedním z hlavních cílů projektu. Podle ČBK

XXIII. Světové dny mládeže

V úterý 15.7.2008 v 16.30 místního času byly oficiálně zahájeny XXIII. Světové dny mládeže mší svatou na prostranství u přístavu Barangaroo v Sydney. Papež Benedikt XVI. poslal účastníkům sms: "Mladý příteli, Bůh a jeho lid od tebe mnoho očekávají, protože v sobě máš nejvyšší dar Otce, Ježíšova ducha. BXVI."

V těchto dnech probíhaly katecheze, které se konaly na 250 místech – ve farnostech, kostelích i na ulicích. Ve středu bylo téma "povolání žít v Duchu Svatém", ve čtvrtek a pátek jsou zvolena témata "Duch Svatý živí církev" a "poslání do světa: Duch Svatý, hlavní činitel misie".

Po třech dnech odpočinku v "Kenthurst Study Centre" započal 17.7. svá veřejná vystoupení v Austrálii také papež Benedikt XVI. V Sydney se dopoledne setkal s představiteli federální, státní i místní správy. Ve svém projevu poděkoval za přijetí a objasnil důvod této náročné cesty na setkání s mladými lidmi: "Pro mne je radost být s nimi, společně se modlit a slavit spolu s nimi eucharistií. Světový den mládeže mne naplňuje důvěrou v budoucnost církve i v budoucnost našeho světa." Benedikt XVI. také ocenil "odvážné rozhodnutí australské vlády uznat nespravedlnosti, které byly domorodým obyvatelům v minulosti způsobeny". Uvedl dále, že je nutné zamýšlet se nad tím, jaký typ světa předáme budoucím generacím.

Potom papež navštívil kostel, ve kterém jsou uchovávány ostatky první australské blahoslavené Marie McKillopové. Odpoledne odjel papež autem k přístavu Rose Bay, kde ho starší australského domorodého obyvatelstva přivítali tradičními tanci a zpěvy. Papež nastoupil na loď, která ho odvezla do přístavu Barangaroo na první setkání s mladými lidmi.

Hned na začátku papež připomněl, že myslí i na ty, kteří se nemohou účastnit, na "nemocné a psychicky hendikepované, mládež ve vězení, ty, kteří se ocitli na okraji společnosti a ty, kteří se z nějakého důvodu cítí odcizení církvi. Jim pravím: Ježíš ti je blízku! Okus jeho objetí, které uzdravuje, jeho soucit, jeho milosrdenství!" Papež hovořil o Letnicích, o tom, že apoštolé získali odvahu mluvit o svém setkání se vzkrášeným Ježíšem. Zamýšlel se také nad smyslem lidského života a zdůraznil, že v morálním a intelektuálním chaosu "Kristus nabízí víc, ba dokonce všechno! Jenom on, který je pravda, může být cestou, a proto také životem."

V pátek 18.7. v 15.00 hodin přijel papež na náměstí u katedrály Panny Marie v Sydney, kde se shromáždili mladí účastníci Světových dnů mládeže, aby se odtud vydali na křížovou cestu ulicemi města. Papež se osobně zúčastnil prvního zastavení křížové cesty a přednesl zde meditaci o eucharistii – chlebu a nápoji života. Po tříhodinové pobožnosti se Svatý otec setkal v kostele Nejsvětějšího srdce Univerzity Notre Dame s mladými lidmi, kteří se ocitli na okraji společnosti a nyní žijí v komunitě univerzitního nápravného zařízení. Benedikt XVI. ocenil odvahu, kterou tito mladí lidé projevili rozhodnutím vrátit se na cestu života, právě tak jako mladík z podobnosti (o marmotratném synovi), a přijali pomoc od přátel či příbuzných a vychovatelů.

Od středy do pátku se ve večerních hodinách konal také mezinárodní festival mládeže. Nabídl velkou škálu programů od hudebních vystoupení, přes výstavy, divadelní představení, pro-

mitání filmů, až po diskusní setkání a ticho adorace. Proběhlo na 165 koncertů. Mladí mohli slyšet heavy metal, acid jazz, reggae, rap, Gospel, Afro-Caribbean, gregoriánský chorál a křesťanský rock. Velký počet mladých využil návštěvu tzv. Vocation Expo v hale Exhibition Centre v přístavu. Bylo určeno lidem hledajícím své povolání v církvi. V hale byly rozmístěny stánky, kde se prezentovaly řády, kongregace, církevní hnutí a různá katolická sdružení. Během Světových dnů se též odehrávala pouť do katedrály Panny Marie. Katedrála byla místem tiché modlitby a ne rušné turistické atrakce. V modlitbě bylo možné se zastavit před obrazem Naší Paní od Jižního kříže a seznámit se s životem místní světky blahoslavené Marie McKillop, jedné z patronů setkání. Důležitou součástí SDM byla i příležitost k přijetí svátosti smíření. Pro kněze byla vymezena speciální zóna ticha, kam mohli mladí přicházet a využívat jejich služby. Bylo dbáno na to, aby se zpovídalo v co největším počtu jazyků. Vyhledávanou nabídkou byly také tiché eucharistické adorace, kterým byly vyhrazeny kostely v centru města. Ticho, modlitba a rozjímání patří k důležitým momentům světových dnů. Festival mládeže ukázal pestrost katolické církve a její univerzalitu. Účastníci se mohli osobně setkat nejen s mnoha osobnostmi, ale také se seznámit s nejrozličnějšími způsoby života katolíků ve světě a měli příležitost k osobním setkáním a přátelským rozhovorům.

V sobotu 19.7. dopoledne slavil papež spolu s australskými biskupy mši svatou v katedrále St. Mary (Panny Marie) v Sydney, které se účastnili kněží, jáhni, zasvěcené osoby a zvláště semináristé, novici a novicky arcidiecéze. Večer se papež setkal s účastníky Světových dnů mládeže na vigílii v prostoru dostihové dráhy Randwick. Papež zde připomněl úlohu Ducha svatého v dnešní církvi a zdůraznil, že opravdu žít znamená být proměněni zevnitř.

V neděli 20. 7. v 10.00 hodin se konala v prostoru dostihové dráhy v Randwicku v Sydney mše svatá, kterou celebroidl papež Benedikt XVI. jako vyvrcholení a zároveň ukončení XXIII. Světových dnů mládeže. Díky přímému přenosu, který zprostředkovala TV Noe, mohly sledovat tuto mši také tisíce mladých lidí z České republiky a Slovenska, kteří se shromáždili na Velehradě, aby společně prožívali oslavy Světových dnů mládeže. Svatý otec opět hovořil o Duchu svatém a vybídl mladé: "Nemějte strach říci Ježíšovi své 'ano'. Při mši svaté udělil papež svátost biřmování 14 biřmovancům z Austrálie a 10 z jiných zemí světa, za střední Evropu byl vybrán Čech – Václav Rylko z ostravsko-opavské diecéze. Na mši navázal Benedikt XVI. modlitbou Anděl Páně a po ní oznámil, že místem konání příštích XXIV. Světových dnů mládeže v roce 2011 bude Madrid ve Španělsku.

S světových dnů mládeže v Sydney se zúčastnilo také 220 mladých lidí z různých koutů České republiky. Doprovázeli je dva českobudějoví biskupové: sídelní biskup Jiří Paďour, OFMCap a světící biskup Pavel Posád. Čeští poutníci se scházeli v kostele Australské katolické univerzity a biskupové pro ně měli připravené speciální katecheze. Velkou pozornost vzbudily také naše české kroje. Jeden večer se mladí převlékli do národních krojů a překvapilo je, jaké množství lidí se s nimi chtělo fotografovat, zvláště asijsí a američtí poutníci.

Podle zpráv ČBK

Pout' do Svaté země (20)

Pokračování ze str. 2

Bab al sig triclinium je památkou z doby pozdější, který je zbudován v klasickém stylu římských nekropolí, kde nad hroby zemřelých byla ve skále vytesaná místnost s lavicemi podél tří vnitřních stěn, kde sedávali pozůstali při pohřebních obřadech a také při vzpomínkových slavnostech za zemřelé. Při těchto rituálních hostinách přicházeli příbuzní zemřelého, obětovali pokrm, jejichž část házeli do hrobu a část sami jedli a modlili se za zemřelé a vzpomínali na ně. Po cestě roklí jsme se dále setkávali s podobnými památkami, kterých se v celé Petře nachází kolem stovky. Na konci asi kilometr dlouhé rokle se najednou před námi otevřel impozantní pohled, který většina z lidí zná z třetího dílu dobrodružných filmů Indiana Jonese jako chrám svatého grálu.

Ve skutečnosti se jedná o pokladnici zvanou El-Khazneh, která je nejlépe zachovanou stavbou dnešní Petry. Nad rozlehlým nádvořím se vypíná přímo do písčové stěny vytesaná velkolepá fasáda. Portál tvoří šest sloupů s korintskými hlavicemi, které nesou nadpraží v jehož střední části je trojúhelníkový štít. Po stranách portálu jsou reliéfy Castora a Poluxe s napolo lidským a koňským tělem, kteří podle řecké mytologie uváděli zemřelé na Elizejské pole. Za portálem se nachází rozlehlá předsíň, ze které se velkým obdélníkovým vchodem vstupuje do vnitřního prostoru pokladnice. Z nadpraží vystupují jakoby tři věže, postranní čtvercového půdorysu, střední kulatá. Jejich koruny opět nesou sloupy s korintskými hlavicemi a jsou zdobeny reliéfy dalších postav z mytologie – najdeme zde tančící Amazonky mávající sekerami, okřídlené Viktorky, hlavu Meduzy, na kterou kdokoli pohlédl zkameněl, dále orly a mnohé další. Ústřední postavou celé fasády je socha bohyně Al-Uzzy držící v levé ruce roh hojnosti, která byla pokládána za ochránkyni Petry. Byla jakousi analogií řecké bohyně lásky Afrodity a současně i řecké bohyně bohatství Tychy. Jiní kunsthistorici v ní vidí analogii egyptské bohyně Isis, manželky Osirise, která vládla nad podsvětím a dušemi zemřelých. I

když mnohé reliéfy jsou nahodány zubem času a povětrnostních vlivů, některé květinové dekory, listy, ovoce a hlavice sloupů si zachovaly dobře své původní tvary.

Pravý význam této i dalších pokladnic v Petře nám dnes zůstává zahalen. Obecně jsou pokládány za hrobky Nabatejských králů. Legendární výklad je však daleko atraktivnější. Podle staré pověsti tuto a další pokladnice v Petře vytvořil dávný egyptský faraón, předchůdce toho, který propustil Mojžíše a Izraelský národ z otroctví. Tento faraón ovládal černou magii a v Petře ukryl své pohádkové bohatství. Tato pokladnice měla být úschovnou těch nejdražších pokladů a urna na samém vrcholu průčelí tajnou schránkou těch nejvzácnějších klenotů. Beduíni byli od pradávna přesvědčeni, že když zasáhnou urnu na správném místě, magická moc bude zlomena a faraónovy skvosty spadnou dolů. Výsledkem této pověry je však jen žalostně otlučená urna a zklamané naděje beduínů. O tom, jak silná byla jejich pověřivost svědčí i ta skutečnost, že ještě v 19. století věřili beduíni v existenci pokladu a magické síly jej ochraňující a bránili západním cestovatelům v přístupu na toto místo, neboť se domnívali, že jsou to kouzelníci, kteří jim chtějí skryté bohatství uloupit.

Jak již bylo řečeno, původní účel Pokladnice El-Khazneh je nám neznámý, ale zcela jistě to nebyl trezor skrývajících poklady. Dnešní odborníci se domnívají, že to bylo jakési symbolické mauzoleum, kde byl uctíván zbožštělý Nabatejský král Obodas I. Také doba vzniku stavby je nejistá. Někteří ji kladou do doby kolem roku 25 po Kr., za panování krále Aretase IV., který do Petry přivedl umělce z egyptské Alexandrie, kteří zde vybudovali mnoho staveb. Jiní kladou vznik Pokladnice do doby dřívejší za krále Aretase III. (86 – 62 př. Kr.), za jehož panování doznala Petra největšího rozkvětu a zdejší nabatejská kultura byla silně ovlivňována kulturou řeckou. Ať už byl původ a účel stavby jakýkoli, zůstává pravdou, že návštěvníky Petry, kteří vystoupí ze stínu rokliny vedoucí do města, dodnes okouzlují ohromujícím dojmem.

Od Pokladnice El-Khazneh se otvírá prostor Petry do širokého údolí, které je přehlídkou nabatejského umění a architektury, které ovlivnila helénská i egyptská kultura, a které zůstalo po staletí zachováno v nádherných památkách vytesaných do červených skal. Ve městě najdeme neporušené amfiteátry, domy, hroby, kláštery, chrámy, paláce a vítězné oblouky. Všechny tyto poklady jsou zdobené složitými sochami a poukazují na zručnost Nabatejců v oblasti sochařství, plastiky a fresek.

V roce 106 po Kr. bylo Nabatejské království připojeno k římskému impériu. I v této době vznikaly v Petře monumentální stavby. Noví dobyvatelé však někdy necitlivě zasáhli do původních staveb. Například při rozšíření amfiteátru odstranili z cesty domy a hroby, aby se mohlo hlediště zvětšit na 3000 osob.

Naproti divadlu se zvedá hora zvaná Al-Khubtha, kde jsou do skály vytesány královské hroby. Na první pohled nás upoutá jeden z nich, ke kterému vede schodiště z něhož se klenou rozsáhlé arkády. Vysoko v průčelí hrobky jsou tři výklenky, které kdysi sloužily jako pohřební komory. V nepřístupné poloze tak byly chráněny před vykradači hrobů. Uvnitř hrobky byla opět rozsáhlá místnost, která původně sloužila k pohřebním obřadům a rituálním hostinám, ale v roce 446 byla přeměněna na byzantský chrám. Z dalších hrobů je pozoruhodný například Hedvábný hrob, jehož průčelí se podobá věžičce z různobarevných kamenů. Korintský hrob je zase ukázkou spojení nabatejské a klasické řecké architektury. Impozantně působí i tříposchodový Palácový hrob, jehož spodní část je vytesána do skály a horní část vystavěna, neboť skála nebyla v těchto místech dost vysoká. Přesně datovat můžeme pouze hrob Sexta Florentina, který pochází z roku 130. Nad jeho vchodem je latinský nápis, který informuje o tom, že zde byl pohřben Sextus, římský guvernér arabské provincie, jeho synem na přání otce. Stavba spojuje prvky nabatejské a římské architektury. Na cestě k Sextovu hrobu je dodnes patrná jedna z městských cisteren na vodu.

Od královských hrodek sestupujeme do středu města Petry. Zde nás vítají pozůstatky tzv. Nymfea – městské kašny, která se nacházela na soutoku dvou vodních pramenů a byla zasvěcena vodním vilám Nymfám. Zde začínala hlavní ulice města, která byla 6 metrů široká, dlážděná kamennými kvádry a lemovaná po obou stranách kolonádami. Ulice vedla k bráně zaklenuté třemi oblouky, která se původně uzavírala dřevěnými vraty. Branou se vstupovalo do posvátného chrámového okrsku zvaného Qasr Al-Bint, kterému dominuje hlavní chrám města zasvěcený nejvyššímu bohu Nabatejců Dusharovi, kterého později nahradil řecký bůh vína Dionysius, protože se zde při rituálních hostinách používalo víno v hojné míře. Chrám byl vybudován v době 30 před Kr. až 40 po Kr. Je to masivní kamenná stavba umístěná na vyvýšeném místě a její zdi se zdvihají do výšky 23 metrů. I přes mnohá zemětřesení se dodnes zachovala podstatná část chrámu, který byl rozdělen na tři lodě. Bůh Dushar je zde znázorněn mohutným kamenným kvádrem na němž jsou podle nabatejského způsobu naznačeny jen stylové oči, nos a ústa. Teprve později začali Nabatejci vytvářet své bohy pod vlivem řecko římským v podobě celých postav. Podle starých legend bývalo ve chrámu velké množství zlatých obětích darů. Před chrámem stál na volném prostranství obětní oltář. Na severní straně chrámového okrsku za potokem, přes který vedl kamenný most stál chrám zasvěcený nabatejské bohyni Al-Uzza, manželce boha Dushara. Byl zbudován kolem roku 27 po Kr. a v současné době zde probíhají archeologické výzkumy. Chrám byl zcela zničen zemětřesením v roce 363. V jeho blízkosti se našly zbytky kamenických a železářských dílen z prvního století.

Starou dobu Nabatejců ještě připomíná obětní místo na nedaleké hoře Attuf, kde se nacházejí dva obelisky vytesané z kamene, které představují boha Dushana a bohyni Al-Uzzu a dominují malému nádvoří, kde se na kamenném oltáři přinášely oběti zvířat. Poslední památkou Petry jsou zříceniny křižácké pevnosti z 12. století na vrcholu hory Al-Habees, která se zvedá nad městem.

Vrcholu slávy dosáhla Petra a Nabatejské království v prvním století po Kr. Tehdy jeho vliv sahal od Damašku v Sýrii

na severu až po Severní Arábii na jihu a také až na Sinajský poloostrov a k poušti Negev. Nejslavnějším králem Nabatejců byl asi Aretas IV., který vládl v době 9 př. Kr. až 40 po Kr. V roce 64 přišli do této oblasti Římané a zřídili zde Syrskou provincii. Podpořili vytvoření tzv. Dekapolské ligy městských států, čímž omezili další expanzi Nabatejců, jejichž králové se stali pouze prvními mezi rovnými. V roce 106 Římané Petru obsadili a stala se součástí římské provincie Arabie. Ještě během druhého století Petra vzkvétala. Římané se však zmocnili kontroly všech obchodních cest a postupem času je odklonili od Petry. Tak Nabatejci postupem času ztratili moc i bohatství. Ve 4. století dochází k masovému šíření křesťanství z Konstantinopole díky silnému byzantskému císařství. Také Petra se stala křesťanskou, v roce 466 zde byl na místě jedné z královských hrodek posvěcen první křesťanský chrám a Petra se stala biskupským sídlem. V následujících stoletích Petru postihlo několik zemětřesení. Nejničivější z nich bylo v 8. století. Po křižáckých válkách a po dobytí Petry Arabi začalo město chátrat, až ve 14. století zcela upadlo v zapomnění.

Západními cestovateli byla Petra znovu objevena až v předminulém století roku 1812. Zasluhu na to má švýcarský cestovatel Johan Ludvík Burkhart. Ten se pod zástitkou v Londýně založené Společnosti na prozkoumání neznámých částí Afriky vydal do těchto krajín. Byl velkým znalcem arabských jazyků a islámského náboženství. Na cestě do Káhiry přes oblast dnešního Jordánska se doslechl o existenci podivuhodného antického města ukrytého v neproniknutelných horách. Protože znal dobře arabsky a vydával se za muslima z Indie, získal pod záminkou, že chce vykonat posvátnou pouť ke hrobu proroka Árona, povolení ke vstupu do ztraceného města. Když pak po západu slunce přinesl na úpatí Áronovy hory zápalnou oběť, byl již zcela mimo podezření, že se jedná o cizince, který hledá bájně poklady a tak si mohl celou lokalitu dokonale prohlédnout. Ihned rozpoznal, že se jedná o zaniklou starověkou Petru a svůj objev pak publikoval v Evropě v roce 1822. Zpráva vzbudila velký zájem a byla počátkem nepřetržité řady novodobých návštěvníků Petry.

V roce 1985 byla Petra zařazena na seznam světového kulturního dědictví UNESCO a je dnes označována za jeden z divů světa. Její popularita ještě vzrostla, když zde Hollywood natočil atraktivní scény pro třetí díl filmů o Indianu Jonesovi – Poslední křižová výprava. Petra je dnes světovou turistickou atrakcí první třídy a v době sezóny ji navštíví každý den kolem 3000 lidí.

Na zpáteční cestě z Petry jsme alespoň z dálky obdivovali Áronovu horu zvanou Jabal Harun. Se svými 1350 metry je nejvyšší horou celé oblasti a místem skutečně posvátným. Stará náboženská tradice uvádí, že zde zemřel a byl pochován Mojžíšův bratr Áron. Věřící v to židé i muslimové. Ve 14. století zde byla postavena mešita, jejíž bílá kupole je vidět z celého okolí Petry. Starý zákon o konci Áronova života ve 4. knize Mojžíšově píše následující: „Na hoře Hóru na pomezí edómské země řekl Hospodin Mojžíšovi a Áronovi: „Áron bude připojen ke svému lidu a nevejde do země, kterou dám Izraelcům, protože jste jednali vzpurně proti mému rozkazu při Vodách sváru. Vyved' Árona a jeho syna Eleazara vzhůru na horu Hór. Svlékni Áronovi jeho roucho a obleč do něho jeho syna Eleazara. Áron bude připojen k svému lidu, zemře tam.“ Mojžíš vykonal, co mu přikázal Hospodin. Před očima celé pospolitosti vystoupili na horu Hór. Mojžíš svlékl Áronovi jeho roucho a oblékl do něho jeho syna Eleazara. I zemřel tam Áron na vrcholu hory. Mojžíš s Eleazarem z hory pak sestoupili. Když celá pospolitost spatřila, že Áron zesnul, celý dům izraelský Árona oplakával po třicet dní.“ (Num 20, 23-29)

Posledním místem, které jsme v Petře navštívili byl Mojžíšův pramen. Starobylá tradice na toto místo klade událost, kterou popisuje 2. kniha Mojžíšova: „Celá pospolitost synů Izraele táhla z pouště Sinu od stanoviště ke stanovišti podle Hospodinova rozkazu. Utábořili se v Refidimu, ale lid neměl vodu k pití. Tu se lid dostal do sváru s Mojžíšem a naléhali: „Dejte nám vodu, chceme pít!“ Mojžíš se jich zeptal: „Proč se se mnou přete? Proč pokoušíte Hospodina?“ Lid tam žíznil po vodě a reptal proti Mojžíšovi. Vyčítali: „Proto jsme tě nás vyvedl z Egypta, abys nás, naše syny a stáda umoril žízní?“ Mojžíš upěl k Hospodinu: „Jak se mám vůči tomuto lidu za-

chovat? Taktak že mě neukamenují.“ Hospodin Mojžíšovi řekl: „Vyjdi před lid. Vezmi s sebou některé z izraelských starších. Také hůl, kterou jsi udeřil do Nilu, si vezmi do ruky a jdi. Já tam bude stát před tebou na skále na Chorébu. Udeříš do skály a vyjde z ní voda, aby lidé mohli pít.“ Mojžíš to udělal před očima izraelských starších. To místo pojmenoval Massa a Meriba (to je Pokušení a Svár) podle sváru Izraelců a proto, že pokoušeli Hospodina pochybováním: „Je mezi vámi Hospodin nebo není?“ (Exodus 17, 1-7) Zda je Mojžíšův pramen u Petry totožný s tím, o němž píše bible, bezpečně nevíme. Skutečnosti však je, že uprostřed okolní pouště je dodnes vydatným zdrojem výborné čerstvé vody, pro kterou sem přicházejí s různými nádobami obyvatelé z širokého okolí, kterou pijí poutníci, kteří se zde zastavují a která napájí celou současnou Petru.

Naše putování Svatou zemí i okolními kraji dnes končí. Z Petry jsme se vrátili do Elatu, odkud jsme kolem Mrtvého moře odjeli přes Jeruzalém do Tel Avivu, kde na nás již čekalo letadlo, které nás odvezlo do Prahy. Jsme nesmírně vděční panu Jiřímu Chválkovi z Dobrušky a jeho cestovní kanceláři Avetour, která pro nás tuto krá-

Naši poutníci čerpají spolu s beduíny vodu z Mojžíšova pramene.

snou pout' zorganizovala. Děkujeme skvělé průvodkyni ze Slovenska Katarině Janoškové, která o nás po celou dobu zájezdu pečovala a podávala vyčerpávající výklad a informace. Návštěva svatých míst, kde se odehrávaly dějiny naší spásy,

pro nás zůstane nezapomenutelným životním zážitkem s touhou snad se sem ještě někdy podívat.

Připravil Karel J. Chrobák

Voice of Cleveland

WERE 1490-AM

Sundays: 1.00 - 2.00 p.m.

WHKW 1220-AM

Sundays: 3.03 - 5.00 p.m.

Also on the Internet: www.whkwradio.com

Host: Joe Kocab

Jerry Jiráček

Vás zve k poslechu hudby
z naší vlasti

na rádiové stanici 1450 AM
v neděli v 9.00 a.m.

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec, President
Theresa M. Pokorny, Secretary -Treasurer

Chicago Representatives

Loretta Moravec
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

Česká misie v Chicagu Vás srdečně zve na
pořad připravený z knihy Františka Křeliny

KAŽDÝ SVÉ BŘÍMĚ

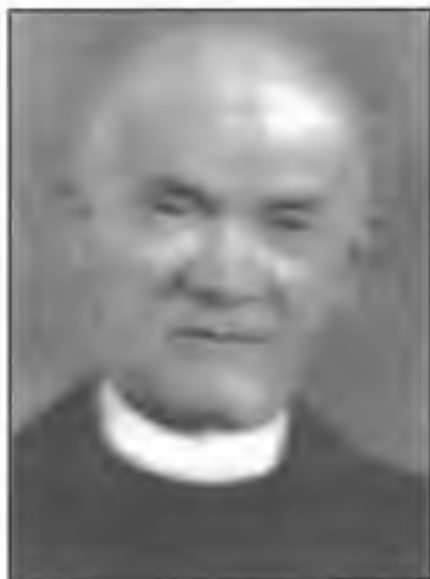
aneb

PODOBENSTVÍ O DOBRU A ZLU

pořad je poctou poslednímu lidickému faráři

P. Josefu Štemberkovi,

pastýři, který dal svůj život za své ovce

P. Josef Štemberka působil v Lidicích jako farář 33 let. Krátce před odchodem do penze, kdy se již měl stěhovat do opravené chalupy po rodičích, jej zastihla ona osudná noc, kdy měly být Lidice zlikvidovány jako trest za spolupráci při atentátu na říšského protektora Reinharda Heydricha. 10. června 1942 v jedenáct hodin zazvonilo na faře gestapo, které nařídilo, že P. Josef musí jít s nimi. P. Josef nic zlého netuše si oblékl bílý oblek, který měl připraven na odjezd do lázní a šel. Zůstal věrně až do konce se svými lidickými farníky, za které prosil o smilování. Poslední hodiny života strávil ve sklepě Horákova statku, kde se s ostatními muži modlil a žehnal jim. Byl zastřelen jako jeden z posledních, sice mu byla nabídnuta od gestapa milost, ale tu 73 letý kněz nepřijal.

**Představení bude po mši svaté v sobotu 16.srpna 2008 asi v 7.45 večer
v kapli Misijního domu 2340 S. 61st Avenue, Cicero, IL 60804**

Hudbu vybral:

Martin Dohnal

Účinkuje známý brněnský herec:

Miroslav Gabriel Částek

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

POJIŠTĚNÍ STATE FARM

LOU ČEVELA

Agent

„Mluvíme česky“

State Farm Insurance Companies

AUTO – FIRE – LIFE – HEALTH

STATE FARM BANK

LOU ČEVELA INSURANCE AGENCY, INC.

1907 E. 31st Street (31st & Maple Ave)

LaGrange Park, Illinois 60526

Office: (708) 354 1180 - 24 Hour Voice Mail

FAX: (708) 354 1217 - 24 Hour Dedicated Line

E-mail Address: LOU.CEVELA.BZ@STATEFARM.COM

ČESKÁ SÍŇ KARLÍN

Wednesday dances 2006

Dancing from 7:30 PM - 10:30 PM

Karlin Hall and Club

5304 Fleet Ave

Cleveland, OH

For details and updates call:

216 - 883 - 4760

Czech Kitchen call:

216 - 581 - 4362

MUSIC EVERY WEDNESDAY

AUGUST 6, 13, 20 & 27

SEPTEMBER 3, 10, 17 & 24

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with

Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

*Other Funeral Home locations
available upon request*

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbakenfs@mycingular.blackberry.net

*Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service*

Vroucí vzpomínka

*Letos 2.září 2008 uplynou již čtyři roky,
kdy nás opustil milovaný manžel,
otec a dědeček pan*

Josef Hrudkaj

narozený v Tuří Remetách na Podkarpatské Rusi.
Jeho popel je uložen na hřbitově
Královny Nebes v Hillside, IL

*Mše svatá za něho bude obětována 6.září 2008
v 6.30 večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru.*

Vroucí vzpomínku věnují

Anežka Hrudkajová, manželka
Syn Tony s rodinou
Dcera Anežka s rodinou

Ústředna Moravských Spolků
Vás srdečně zve na

PIKNIK

**V neděli 10.srpna 2008
v Kiwanis parku 10AM- 6PM**

**8820 BROOKFIELD AVE,
BROOKFIELD**

BY THE BROOKFIELD VILLAGE HALL
NEAR METRA STATION.

- Hudba DJ Speedster
- Hraje skupina Sunset Riders
- Dixielandová hudba mladých z České republiky
- Hry pro děti
- Vystoupení taneční skupiny Šohajka
- Bramboráky, uzeniny, hot dogs, kukuřice, zákusky, zmrzlina a další pochoutky
- 50/50 loterie

**Oblíbené české a slovenské
jídlo a pečivo,
chlazené české pivo.**

Zveme rodiny, přátele
a příznivce dobré zábavy

www.UnitedMoravianSocieties.com

Česká Misie v Chicagu

Vás srdečně zve na tradiční

Pout' na Holy Hill

**na Svatý Kopeček ve Wisconsinu
v neděli 5.října 2008**

odjezd autobusu z Čermák Plaza od McDonald
v 8.00 hod. ráno

v 11.00 hod. dopoledne křížová cesta
potom možnost svaté zpovědi
oběd individuálně v místní kafeterii

**ve 2.00 hod. odpoledne
česká mše svatá v hlavním kostele
a po ní pobožnost v kapli Panny Marie**

Cena autobusového zájezdu: \$ 25.00
Bližší informace a přihlášky:

Fr. Dušan Hladík -Telefon (708) 656 7472
Blanka Příkazská -Telefon (708) 484 5950
Emilie Sovová -Telefon (708) 442 7525

Česká Misie v Chicagu Vás srdečně zve na

VÝROČNÍ PIKNIK

v neděli 7.září 2008

v lesní rezervaci

„NATIONAL GROVE“

Zahrada č.4

27.ulice a Des Plaines Ave. - North Riverside
od 11.00 dopoledne do setmění

v 10.00 dopoledne přímo na pikniku
ČESKÁ MŠE SVATÁ S ČESKÝMI ZPĚVY

Dále následuje dobrá zábava při tradičních národních melodiích.

K poslechu, zpěvu a tanci hraje:

Taneční Muzika Evžena Peroutky

ALFA

Bude připraveno výborné občerstvení:

*tradiční bramboráky, domácí jaternice, teplé uzeniny,
pečivo všeho druhu, dobře chlazené české i americké pivo*

Nebude chybět bohatá tombola.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

***V případě velmi špatného počasí se piknik koná v Besedním domě
farnosti Panny Marie Svatohorské 2416 S. 61st Ave. Cicero, IL 60804***

Ústředna Moravských Spolků
Vás srdečně zve na

69. MORAVSKÝ DEN

V neděli 28.září 2008

Mše svatá v 10:00 a.m. Program ve 2:00 p.m.

Na novém místě: Lithuanian World Center

14911 127th Street, LEMONT, IL. 60439

Taneční zábava bude v sobotu
27.září v 8:00 p.m.

Pro více informací volejte (708) 795-7790 nebo navštivte naši webovou stránku
www.UnitedMoravianSocieties.com

Otec Sampson (1898 - 1979)

Otec Sampson byl pravoslavný mnich, který si ničím nenechal zkazit svůj obraz Boha a uhasit svou lásku k němu. Nic nedokázalo zlomit ani jeho lásku k mučitelům. Sílu k tomu čerpal z ustavičné modlitby.

Hledání pravé cesty

Na naléhání svých duchovních dětí vyprávěl otec Sampson v pokročilém věku často o neobyčejně bouřlivém dramatickém životě ve svém mládí: „Narodil jsem se v roce 1898 v Petrohradě v bohaté šlechtické rodině. Můj otec, hrabě Esper Alexander Silvers, pocházel ze starého dánského rodu, moje matka byla Angličanka. Jako proslavenou krasavici londýnské vysoké společnosti ji slíbili indickému princovi. Protože ji však před svatbou podvedl, utekla do Ruska a zde na jednom plese poznala mého otce.“

Vzali se a Anna vychovala své tři děti. Její syn Eduard, později známý jako pravoslavný kněz mnich Sampson, byl mimořádně hudebně nadaný, rád jezdil na koni, snadno se učil a za krátký čas ovládal šest jazyků. Jelikož jeho otec byl poradcem posledního ruského cara Mikuláše II., čekala mladého aristokrata skvělá kariéra. Ale 12letý Eduard měl jiné zájmy. Do svého deníku si napsal: „Kladl jsem si otázku, které z křesťanských vyznání bude to správné. Tajně jsem si koupil knihy a četl o víře ve všech možných řečech.“

Mladý hrabě s oblibou navštěvoval pravoslavné kláštery, ve kterých ho fascinovala neznámá liturgie a její slavnostní zpěvy. Nakonec se zeptal jeden kněz 14 letého mladíka, který vůbec nevypadal jako ostatní věřící: „Proč sem chodíš, co se ti zde tak velice líbí?“ - „Mně se tu líbí všechno. Chci se stát pravoslavným,“ zněla spontánní Eduardova odpověď. Dále vzpomíná: „Tehdy jsem díky Boží milosti poznal pravoslavnou víru. Byl jsem velmi osamělý a musel jsem se postavit proti otci, matce, sestře, bratrovi a proti všem ostatním příbuzným.“

Sám se tomu dnes divím, že jsem to dokázal. Zcela jsem se ponořil do sebe a vroucně jsem se modlil, abych odstranil všechny pochybnosti. Nikdo mi nedokázal

říct, jakou cestou mám jít, jen Bůh sám. On mi ukázal cestu!

Pravoslavná víra

Po maturitě začal 19letý Eduard studovat v Petrohradě medicínu a konečně se splnilo jeho velké přání: v roce 1917 konvertoval k pravoslaví, ale tajně, aby ušetřil matku bolesti a zklamání. „Událost mého prvního svatého přijímání byla pro mě tak důležitá, že se mi zdál bezvýznamný dokonce nádherný zpěv a liturgické modlitby. Byl jsem tak naplněný světlem, že toto štěstí se nedá srovnat s ničím na světě.“

V létě potkal tento mladý hrabě na ulici dva pravoslavné mnichy a oslovil je: „Rád bych šel do nějakého pravoslavného kláštera, abych tam poznal život mnichů.“

Když se doma bez velkého vysvětlování rozloučil, odcestoval ještě téhož dne do kláštera svatého Sávy z Krypecka a prosil opata Vasilu o přijetí.

„A tehdy začal můj pravý život! Zavedli mě do cely, po zesnulém mnichovi mi dali záplatovaný hábit a moje první povinnost spočívala v tom, že jsem se měl postarat o 48 krav. Potom jsem pomáhal v kuchyni a na poli a byl jsem pohůnkem.“

Do té doby to byly pro mladého šlechtice nemyslitelné práce, ale Eduard byl šťastný! V roce 1918 vstoupil do řádu definitivně jako novic, ale to bylo jen nakrátko.

„V roce 1919 vtrhlo do kláštera 19 ozbrojených bolševiků a odvedli mě. Mysleli si, že jsem velkokníže z rodu Romanovců.“

22 dní byl zavřen v železničním vagóně spolu se zločinci. Nakonec ho odsoudili k smrti zastřelením. Je dojemné, jak popisuje svou popravu sám Eduard: „Postavili mě ke zdi. Byl jsem úplně klidný, protože jsem věděl: Bůh se na mě dívá. On to dopustil. Ve svém životě jsem nikdy nikoho neodsoudil, ani ty, kteří mě měli zastřelit. Já jsem je ospravedlňoval a bránil, že oni jen plní svoji povinnost. Dostali rozkaz a plnili ho. Neměli odvahu prohlásit: „Ne, to neudělám!“ - v tom spočívala jejich jediná vina, ale i tu jim Pán promine, protože nikdo je nenaučil jednat jinak.“

Potom na mě vystřelilo sedm mužů ze vzdálenosti 15 kroků. Prostřelili mi ruku, v

těle jsem cítil velký žár a padl jsem k zemi. Jeden z mužů do mne surově kopl a řekl: „Je mrtvý!“ V noci přišli dva mniši z našeho kláštera, kteří se skrývali v nedaleké kupce sena a všechno sledovali. Oblékli mě do uniformy rudoarmějce a dovezli k mé matce do Petrohradu. Měl jsem otravu krve, a tak mě dopravili do nejbližší nemocnice. Zranění mého ramene bylo vážné a téměř jsem vykrvácel. Po osmi operacích a díky znamenité lékařské péči se lékařům podařilo zachránit moji pravou ruku, ale na následky tohoto zranění jsem trpěl po celý život.“

Rekonvalescence byla zdoluhavá. Nejdříve ležel Eduard v nemocnici celý rok s rukou v sádře, potom ho poslali na zotavenou do kláštera v Tichvině. Tam se stal těšitelem nemocných a vyprávěl jim o duchovním životě.

Konečně mnichem

Jako 23letý vstoupil Eduard v květnu 1921 do nádherného kláštera Lavra v Petrohradě, na kterém zanechaly své stopy první světová válka i revoluce. Všude byl hlad. Jak velmi musela trpět jeho matka Anna Silvers, když přišla navštívit svého syna a našla ho hladového a nemocného. Bolest jí působila především skutečnost, že její Edi se stal pravoslavným křesťanem: „Víš, že jsi nás všechny zranil a urazil, celou naši rodinu! Vyškrtáváme tě ze seznamu živých i zesnulých členů našeho šlechtického rodu.“ Ale on nebyl nijak uražený: „Odpustil jsem jim. Nepociťuji rozmrzelost ani hněv. Opustil jsem svět a mým snem bylo stát se mnichem.“

A tak se skutečně stalo: 25. března 1922 se stal mnichem a dostal jméno Simeon podle biblického starce Simeona. O tomto období svého duchovního života později svým duchovním dětem vyprávěl: „Žil jsem uprostřed mnoha svatě žijících mnichů. Byl to milostiplný čas. Ustavičnou modlitbu jsem bral zcela vážně, protože jsem velice toužil po tom, abych vedl duše k Ježíši.“

I když měl Simeon jen 24 let, začali za ním přicházet vážení lidé, kteří žádali o jeho rady a o duchovní vedení. V roce 1925 byl vysvěcen na kněze - mnicha. Bylo to v

době, kdy režim zacházel s kněžími a kláštery s rostoucí nenávistí. V roce 1928 přišla na řadu i petrohradská Lavra. Všichni mniši byli zavřeni do věznic anebo odvezeni do táborů. Od Simeona, který byl klášterním hospodářem, se zbytečně domáhali klíčů, aby se dostali k penězům. Proto ho zavřeli do „tramvaje“, místnosti zcela nacpané lidmi, kteří museli stát vedle sebe bez pohybu, živí i mrtví. Tuto torturu trávající tři týdny přežil mladý mnich jen zázkakem. Neustále se modlil k Panně Marii krátkou modlitbu, ke které se dostal zvláštním způsobem jen tři hodiny před svým zatčením: „Vzpomínám si, jak se mi po čas spánku - ještě v mé cele - zjevil v dlouhých bílých šatech svatý otec Serafim ze Sarova (+ 1833). Sklonil se nade mnou a začal se pomalu modlit:

„Moje nejmilostivější a nejsvětější Vládkyně a Paní! Nejčistší Panno a Bohorodičko Maria! Panno Maria, ty jsi moje jistá a jediná naděje! Neodmítej mě. Nezavrhuji mě! Braň mě a přimlouvej se za mne! Vyslechni mě a shlédni na mě, moje Paní! Pomoz mi a odpusť, odpusť, Nejčistější!“

Když Serafim vyslovoval slova této modlitby, cítil jsem, jak mi na čelo dopadají jeho teplé slzy. Když jsem se probudil, vyskočil jsem z postele, abych modlitbu zapsal. Během následujících osmnácti let mě Nejmilostivější vedla, ochraňovala a provázela v koncentračních táborech a nevýslovných souzeních.“

Podzemní cely s potkany na Soloveckých ostrovech

Na Soloveckých ostrovech žili mniši od 15. století. Vznikl zde jeden z nejslavnějších, nejkrásnějších a nejbohatších klášterních komplexů v Rusku. V roce 1923-1939 byl tento obrovský klášter přeměněn na koncentrační pracovní tábor. Pravoslavní mniši se tam vrátili až v roce 1990.

Spolu s mnoha jinými kněžími a mnichy byl Simeon převezen více než 700 km na sever na Solovecké ostrovy, které se staly obrovským komunistickým pracovním táborem a věznicí. Bývalý šlechtický syn zde strávil šest let od roku 1928 až do roku 1934, přičemž přecházel z jednoho trestaneckého útvaru do druhého. Kromě jiného mučení ho jednou spolu s jinými zajatci hodili do sklepa plného hladových potkanů. Řev vězňů, kterým vyhladovělí hlodavci

okusovali maso až do kosti, byl strašný. Kněz Simeon však stál uprostřed nich a ustavičně se nahlas modlil modlitbu k Nejmilostivější. K údivu všech ostatních mu hladoví potkani jen pobíhali po nohách, ale vůbec ho nenapadli a neuškodili mu.

Na vlastní kůži pocítil Simeon i démonickou nenávist vězňů, skutečných zločinců, pro které bylo zabíjení běžné na denním pořádku. „Když mě jednou těžcí zločinci přinutili, abych s nimi hrál karty a já jsem prohrál, vymysleli pro mě trest: uprostřed zimy při -30° mi z těla strhli šaty a nechali mě stát několik hodin na ledě. Jen mé Nejmilostivější a Ježíši vděčím za to, že jsem nezmrzl.“

I při všech těchto útrapách věnoval celou svou pozornost duším. Jaké vnitřní štěstí pocítili v tomto pekle mnozí vězni, když se u něho mohli vyzpovídat! A ti, kterým už na zpověď nestačily síly, umírali se slovy: Otče, drž moje ruce ve svých rukou. Tehdy je mi lehčeji! A jakou radost měl pak Simeon, když se stal lesním dozorcem a mohl na ležícím kmeni spolu se 60 vězni slavit svatou velikonoční liturgii!

Zajatcem na mnoha místech

V roce 1934 se 36letý Simeon dostal nečekaně na svobodu. Žil neustále sledovaný v Borisoglebsku, až se po dvou letech - stejně neočekávaně - opět ocitl ve vězení. „Čistil jsem toalety, pracoval jsem jako mechanik, čerpadlář, lesní dozorce. Jako ošetřovatel nemocných jsem v noci sedával nad odbornými knihami, abych mohl přes den pomáhat nemocným spoluvězňům. Všichni věděli, že jsem knězem a že mohou tajně přijímat svaté přijímání nebo se vyzpovídat.

Od roku 1938 nás vlaky převážely z jednoho tábora do druhého až na Daleký východ. Tak jsem se dostal až do Baku, hlavního města Ázerbájdžánu, kde mi Bůh v ohromném vojenském lazaretu svěřil 800 německých zajatců. Znal jsem osobně každého z nich!“

Během války 1944-1945 musel Simeon jako táborový vojenský lékař ošetřovat na Dálném východě i japonské vojenské zajatce. Když se Japonci stále více přibližovali, přišel rozkaz z ruského velitelství, aby v případě dobytí tábora byli všichni zajatci zastřeleni. Ti už se připravovali na smrt, když Simeon uslyšel vnitřní hlas: „Nikdo z

vás nebude zastřelen a ty sám se dožiješ vysokého věku. Podívej se napravo!“ A Simeon viděl sebe samého jako šedivého starce. „Ted' se podívej nalevo!“ A uviděl velký zástup a uslyšel slova: „To jsou tvoje duchovní děti.“ A tak Simeon zajatce povzbuzoval: „Bůh vyslyšel naše modlitby. A tak se také stalo.“

Koncem války byly vyhlášeny první amnestie pro kněze. Ale vedení tábora nebylo ochotné propustit zkušeného lékaře. Proto se 47letý Simeon rozhodl v srpnu 1945 pro útěk. „Byl jsem úplně sám, ale měl jsem v sobě jistotu, že se útěk podaří, a tak jsem byl úplně klidný. ... Stále jsem šel a šel až do úmoru. Sedral jsem troje boty, nohy jsem měl sám puchýř a na celém těle jsem měl blechy a vši. Tak jsem přešel Dálný východ, Sibiř a putoval jsem podél pouště, až jsem se dostal do Kirgizska. 1200 km pěšky! V noci ze všech děr vylézali hadi a všude se plazily ropuchy a jiná ohavná zvěř.

Ale nejstrašnější bylo, že jsem se zde potkával s hroznými démony, až se mi ježily vlasy. Ty týdny bych nikdy nepřežil bez modlitby k Ježíši a k Nejmilostivější! Stále jsem měl u sebe obrázek Panny Marie hledající ztracené. Ona bděla nad každým mým krokem. Potom přišla step, kterou jsem musel překonat bez mapy a bez kompasu. Mým cílem byl Taškent v Uzbekistánu. Tam jsem se chtěl s biskupem poradit o svém dalším kněžském působení.“

I když se to zdá neuvěřitelné, jeden pilot jednomístného letadla se slitoval nad utečencem a vzal ho k sobě na dobrodružný let. „Seděl jsem za pilotem na dřevěné desce. Už několik dní jsem nic nejedl a nohy se mi volně klátily ve vzduchu. Nechybělo mnoho, a ztratil jsem vědomí. Nutil jsem se, abych se ani na chvíli nepodíval dolů. Po třech hodinách jsme přistáli blízko Taškentu.“

Na další cestě posloužil mnichovi jako dopravní prostředek tažný osel, ale tato jízda ho málem stála život. Při jednom kanálu s odpadní vodou ztratil rovnováhu a spadl do bahna. Dělníci z družstva ho vytáhli a mysleli si, že je mrtvý. Zavolali policistu a ten vystavil úmrtní list. „Potom mě naložili na vozík a vezli na hřbitov. Na hrbolaté cestě jsem vyzvracel vodu a bahno a vzpřimil jsem se. Dělníci se polekali, dali se na útěk a přitom křičeli: „Jeden z ruských bohů vstal z mrtvých!““

Světlo 25/2008

„Zahrňte mě prosbami a pláčem!“

Boží milosrdenství nepůsobí jako „záchranný automat“. Je třeba je přimout. To vyžaduje vědomé odvrácení od zlého a otevření se Bohu. To je třeba hlásat zcela jasně.

Jednou po bohoslužbě přišla ke mně jedna paní a celá vzrušená mi řekla: „Pane faráři, něčemu nerozumím: Když je Bůh láska a nekonečné milosrdenství, jak potom můžete kázat, že někdo může být zavržen; to je přece úplný středověk, to si protiřečí. Bůh přece nepotřebuje naše modlitby za duše v očistci, on se s nimi vypořádá sám...“

Kdo takto mluví, a dnes jich není málo, nezná Písmo a neví nic o tragické propastné hloubce lidského bytí, o dlouhých a těžkých duchovních zápasech, nečetl pozorně evangelium, nenaslouchá správně Ježíši, když nám např. říká: „Vcházejte úzkou branou. Protože prostorná je brána a široká cesta, která vede do záhuby, a mnoho je těch, kteří tamtudý vcházejí. Jak těsná je brána a úzká cesta, která vede k životu, a málo je těch, kdo ji najdou.“ (Mt 7,13-14)

Právě proto, že je to pro nás lidi v tomto životě tak těžké jít po úzké cestě a vytrvat na ní, protože je tolik silných a negativních lákadel ve světě a v lidském srdci, svody k široké cestě, ke lhůstivosti, ke hříchu, k egoismu, ke lži, k nelásce, k pýše a chamtivosti, k nemravnosti a k temným praktikám, proto bychom nezvládli cestu k nebi, kdyby tu nebylo nekonečného Božího milosrdenství, které nám ustavičně nabízí ruku, abychom nepadli, a když padneme – sedmkrát za den, aby nás opět vytáhlo z hloubky, pokud ovšem chceme!

Písmo nám říká a Církev nás učí, svatí to tisíckrát opakují: Kdo neumírá obrácen k Bohu ve víře a nadějivém oděvzdání, v touze po jeho lásce, po jeho pravdě, po jeho slitování, ten nemá pro své umírání žádný cíl, jeho duše nemá žádnou zemi, žádný příbytek pro svou nesmrtnost, ten umírá do neznáma, do temnoty.

Jak napsala jedna čtenářka, „dnes se zaštiťujeme falešnou tolerancí, psychologickými výmluvami, jsme dokonce

poučováni, že dobro je špatné a zlo dobré... Pastýři, pomáhejte nám v naší každodennosti, v našich rodinách, v našich životních okolnostech neomezovat se jen na to, co je humanitární, ale žít podle Božích přikázání.“ Tato čtenářka volá o pomoc v nouzi.

Právem si mnozí lidé stěžují na nouzový stav Církve, který vyvolává obavy. Přistoupilo se k hlášení, které věřilo: Když poselství Písma v duchu času tak homeopaticky zředíme, že nebude mít žádné zlé vedlejší účinky, získáme spásu mnohem snáze! Jaký je to zavrženíhodný omyl!

Lidé už dnes ani nevědí, proč by se měli nějak morálně namáhat. Už nevidí, proč se Kristus nechal do krve zbičovat, proč se dal přibít na ruku i nohou na kříž, proč si nechal probodnout srdce. Mnozí před křížem jen pokrčí rameny a říkají s Nietzsche: „Pryč s takovým Bohem!“

Jaké to zatmění slunce se rozšířilo nad někdejší „křesťanským Západem“ v minulém století! Jak zcela jinak to vidí svatí, když např. Starež Siluan z hory Athos říká svým věřícím: „Hříšný život je smrt duše, láska k Bohu je blaženost a ráj. K politování jsou lidé, kteří neznají Boha. Nevidí věčné světlo a po smrti utonou ve věčné temnotě. Věřící křesťan však zná světlo, protože Duch Svatý zjevil svatým, co je nebe a co peklo.“

Švýcarská zakladatelka řádu sestra Marie Bernarda (1848-1924), která bude letos v říjnu svatořečena, věděla o tomto zatmění slunce, ona se stravovala v touze po spáse nesmrtných duší a rozjímala denně o sedmi posledních slovech Ježíše na kříži. Při čtvrtém slovu umírajícího Pána „Žízním“ modlí se a píše ve svých osobních poznámkách, že Ježíš „má ještě jinou, mnohem bolestnější žízeň, která ho trápí: žízeň po záchraně nesmrtných duší.“

Oplakává duše těch, kteří jdou do věčné záhuby, „protože šlapou nohama po Tvé krvi, nevěří v Tebe, nechťejí ani o Tobě nic vědět, nenasledují Tvé učení, a tak se sami odsuzují k věčné záhubě.“ A pokračuje slovy:

„Ani andělé, ani svatí, ani my lidé nemůžeme pochopit utrpení pekla, věčné odloučení od Tebe, jen Tobě a Duchu Svatému je jasné, jakou propast hrůzy a utrpení obsahuje po všechnu věčnost věčnosti, proto je tak nezměrná Tvoje bolest, Tvoje žízeň po duších, můj Ježíši!“

O Marii Bernardě, u níž se tak vyvedává její veselost, která byla tak láskyhodná, je známo, že celý život vyprošovala lidem milosrdenství. I v noci, zatímco ostatní spali, modlila se za lidi. Již jako dítě měla poznání tajemství o síle přímělné modlitby. Jednou ji sám Ježíš prosil těmito vroucími slovy: „Pomozte mi, zahrňte mě prosbami a pláčem, abych zachránil ubohé hříšníky a obrátil je k sobě.“

Jaká je to srdcervoucí prosba z úst věčného Krále! Nejsme schopni ji pochopit, pochopit ji, můžeme ji jen vyhovět odpovídající věrností v přímělné modlitbě. Jak říká svatá Terezie z Lisieux: „Ježíš nechce nic dělat bez nás. Stvořitel všehomíra čeká na prosbu nás ubohých, malých duší, aby zachránil druhé, které vykoupil za cenu své Krve.“

Také v Deničku svatě Faustyny, apoštolky milosrdenství, prosí Ježíš ustavičně o přímělné modlitby za naše bratry a sestry, kteří jsou v nebezpečí věčné záhuby. Tuto modlitbu nazývá Církev dílem duchovního milosrdenství. Jak naléhavě je potřebuje náš svět a jak naléhavě náš Pán, aby mohl zachránit své děti a svůj svět!

Modleme se tedy, kdekoli jsme: v obchodě, v dopravních prostředcích, při návštěvě kostela, v letadle, na pláži, v dílně... modleme se za lidi, které potkáváme, kteří kříží naše cesty, především za mladé, za nemocné, za umírající: „Ježíši, zachraň své děti! Smiluj se nad námi!“ Čiňme tak i ve společné modlitbě spolu s druhými, v rodině. Protože „tvoje bolest je nezměrná, nezměrná je tvoje žízeň po duších, Ježíši.“

Urs Keusch
Vision 2000 - 11/2008

Smiluj se, můj Stvořiteli!

Obrácení Evy Lavalliereové (Eugenie Fenogliové), která žila v letech 1866-1929

Její jméno Eugenie je řeckého původu a znamená „dobře narozená.“ Narodila se ve francouzském Toulonu a její dětství rozhodně nelze označit jako šťastné. Její otec byl alkoholik a dobrodruh, navíc viditelně protěžoval jejího bratra. Matka musela s dětmi nejdříve utéci z domova, a tak jediné šťastné dny Eugeniina dětství byly ty, jež strávila v katolické škole s internátem v Perpignanu, kde taky poprvé přijala Tělo Páně. Rodinná situace se časem stala neúnosnou. Její matka opustila svého muže a nastěhovala se k dceři. Obě ženy si na živobytí vydělávaly šitím. 16.března 1884 se k nim otec pozval na oběd, a když Eugenie na chvíli odešla na balkon, vypukla v bytě hádka. Otec matku postřelil (po třech týdnech zemřela) a poté spáchal sebevraždu. Osmnáctiletá Eugenie pak žila u svých příbuzných v Nice, ale vzpomínky na hrůzný zážitek se jí nepodařilo zbavit. Jednoho dne se vydala k řece - chtěla v jejím dravém proudu najít smrt. Naštěstí ji od toho odradil jeden náhodný kolemjdoucí. Onen muž ji pozval na oběd, zajistil nocleh a o něco málo později ji zprostředkoval schůzku s ředitelem potulné divadelní společnosti. Eugenie se tehdy dala dohromady s jistým šlechticem, později impresáři, Fernandem Samuelem. Netrvalo dlouho a v Eugenie byl odhalen obrovský herecký talent. Stala se velkou hereckou hvězdou, královnou komedie a frašky. Od roku 1901 vystupovala jako - Eva Lavalliereová a pod tímto uměleckým pseudonymem dobyla svět a získala velké bohatství. Ačkoliv ji vázal vztah k Samuelovi (ten zemřel r. 1914) a měla s ním i dítě, nevyhýbala se milostným dobrodružstvím. Leč ani sláva, ani nevázaný život ji nenaplňovaly štěstím, několikrát se pokusila o sebevraždu.

Roku 1917 (před turné po USA) trávila nyní již jednapadesátiletá herečka léto v pronajatém zámečku v Chateaux sur Choiseille. Tam se seznámila s P. Chasteignerem, vesnickým knězem, který ji pozval na mši svatou. První pobyt v kostele po mnoha letech, rozhovor s knězem a četba jím zapůjčené knížky P. Henriho

Lacordaireho *Život Marie Magdalské* znamenaly v jejím životě zásadní změnu. Eugenie se obrátila, vyznala ve zpovědnici své hříchy a přijala Krista v Eucharistii. A přestože ji od toho P.Chasteigner odradil, vzdala se kariéry herečky. Prodala své dva byty (značnou část ze získaných peněz rozdala chudým) a zatoužila po vstupu do kláštera. Přála si stát se karmelitkou, ale v žádném klášteře ji sestry nechtěly přijmout. Trnem v oku jí v té době byl i způsob života její dcery. Eugenie si moc dobře uvědomovala, že na tom má velký kus viny i ona a horlivě se za její obrácení modlila. Nějaký čas pobývala poblíž Lurd praktikující často skutky pokání - např. bez ohledu na počasí křížovou cestu. V r. 1920 se spolu se svou přítelkyní, která se rozhodla jít stejnou cestou jako ona, přestěhovala do Thuilleries v Lotrinsku. Stala se františkánskou terciářkou a byla známa pod jménem Eva Marie od Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Řadu let trávila sedm měsíců v roce v severní Africe, kde obětavě vykonávala funkci ošetřovatelky ve skupině laických misionářek. Právě v té době začala mít potíže se zdravím. Od roku 1924 už Francii neopouštěla, vedla zde přitom plně křesťanský život protkaný modlitbou, prací a skutky milosrdenství. Postonávala a trpěla, ale cítila se být „nejšťastnější mezi ženami“. Roku 1928 dostala neuvěřitelně silný zánět pobřišnice. Tehdy ji navštívila její dcera. Jednoho dne podala trpící matce jakýsi bílý prášek, který ztlumil její bolesti. Po několika dnech se Eugenie, která neměla potuchy o tom, jakou „medicínu“ jí dcera dává, stala závislou na kokainu. Zemřela v nepředstavitelných mukách (vypadaly jí zuby, otekla tvář, lékaři jí museli zašít oční víčka), ale s radostí ve tváři a vroucí modlitbou na rtech. Považovala své utrpení jako výkupnou oběť za své hříchy a za „laskání našeho drahého Ježíše.“ Těsně před svou smrtí si zapsala do deníku tato slova: „Slituj se, můj Stvořiteli!“

Podle Immaculaty 1/2008

Pražské jaro – rok 1968

Listonoš zazvonil hned brzo ráno. Podal mi bílou obálku a ze široka se usmíval. „Tady to máte“, řekl samozřejmě.

Tak přece, oddychla jsem si. Otevřela jsem bílou obálku z Českého konzulátu. Konečně mi poslali vstupní vízum do Československé Republiky, na které tak dlouho čekám! Kolikrát jsem už žádala o povolení k návštěvě ČR, kolikrát prosila: „Rodiče stárnou, ráda bych je ještě viděla, co kdyby - nedej Bůh!...“ Odpověď byla vždy stejně strohá: „Opustila jste svou vlast, zradila jste svou zem, nemáte právo na návrat.“ Až teprve teď. V republice rozkvétá Pražské Jaro, začíná se tu volněji dýchat, ledy se bortí. Snad se přece ještě dočkáme svobody a lepšího života.

Jsou letní prázdniny. Sbalím to nejdůležitější, dvě dcery a kufr, víc nepotřebuji, člověk nemá váhat, když neví, co bude zítra. - Za týden jsme na cestě za oceánem. V Německu, ve Frankfurtu žije dobrý přítel rodičů, pomůže mi vybrat starší ojeté auto, Taunus Ford a tím mi umožní i snadnější cestování. Trochu se sice vydám z peněz, po návratu budu muset víc šetřit - ale nakonec čas ukázal, že jsem nemohla rozhodnout lépe. Později, když nám bylo nejhůř, můj Taunus nám přišel skutečně vhod.

Takto vybaveny, vydaly jsme se já a moje dvě dcery Lada a Camille na cestu Evropou. Z Frankfurtu jsme zajely na několik dnů do Itálie, prohlédly Švýcarsko a pak Rakousko, kde jsem vyzvedla svou sestru, která tu byla na návštěvě. A pak přímo k Československým hranicím. Cesta ubíhala a my jsme se těšily na setkání s rodinou. Před námi pozvolna narůstaly kopce a pahorky hor. Ještě několik kopečků a už se před námi rysuje česká hranice. Ach né, to je fata morgana, touha už uvidět domov, která nám na obzoru maluje vzdušné známky a pobízí k větší rychlosti. Zapnu rádio aby nám rychleji utekl čas. Hrají české písničky - je vidět, že se blížíme k hranicím. Potom se ozve hlasatel. Mluví rychle, trochu nervózně. Zpomalím jízdu, abych lépe

rozuměla překotnému proudu řeči. Něco se děje v naší republice.

„Několik ruských šarží přiletělo urychleně do republiky, aby posoudili závažnost situace,“ říká reportér. „Budeme vás dále informovat, jak se bude situace vyvíjet.“

Moje sestra nastraží sluch. Je vidět, že zpráva ji značně rozrušila. „To nevypadá dobře“, řekne tiše. „Nevím, jestli se nebudeš muset vrátit. Mohlo by to být tady pro tebe i děti nebezpečné.“

Sestra, která větší část svého života prožila ve stínu komunismu, vidí všechno černě. Hodně zažila, dívá se na život s určitou dávkou pesimismu. Naopak pro mne byl život prožitý v Americe snadnější a proto doposud prožívaný s dávkou optimismu.

„To bude určitě jen nějaké nedorozumění,“ odporuji, „uvidíš, že všechno dobře dopadne.“

Sestra neodpovídá. Má svoje zkušenosti a ví, co Sověti dovedou. V dále pozoruji šedomodré obrysy hor a hádám, kolik ještě pahorků přejedeme, než budeme doma. Pociťuji únavu a chce se mi spát.

Konečně nás zastaví pruhované závory hranice. Celník zvolna přistupuje k autu a pátravě prohlíží naše obličej.

„Vracíte se domů?“ ptá se a prohlíží naše pasy. „Stýská se Vám?“ Jeho hlas má nádech výsměchu.

„Jedeme k dědečkovi a k babičce,“ ozve se mladší dcera americkým přízvukem. Muž se trochu pousměje. Vratí nám pasy a beze slova mávne rukou. Všechno je v pořádku.

Pokračuji v jízdě a ostražitě pozoruji auta jedoucí opačným směrem. Zdá se, že je všechno jako jindy. Trochu si oddechnu. Blížíme se k Praze.

Prvně nás uvítají Hradčany. V posledních paprscích zapadajícího slunce rozhazuje kolem sebe velebnou svatozář a vítá nás, poutníky z cizích krajů, k návratu domů. Všechno je jak si to ještě pamatuji: úzké uličky, domy s červenými střechami, občas trochu popraskané, panoráma města. Nad řekou pomalu vychází měsíc, tmavé obrysy soch na Karlově mostě. Jsme doma! - A pak - setkání s rodiči! Jsou to oni, trochu starší a sešlejší, čas jim přidal vrásky na obličej a nejistý krok, ale to jsou jen vratké

stíny, škádlivé a trochu zlomyslné, které se tu připlétly do cesty. Naše objetí trvá déle než jindy a slzy, ty už nikdo nesleduje v objetí druhých. Jsme doma.

A pak přijdou dárky a vyprávění, čas plyne a my posloucháme a zase vyprávím já, každý toho má tolik co říct, ale už se připozdívá, už dávno odbila dvanáctá, oči se nám klíží - a nakonec, zítra je také den.

Nový den mě zastihl v objetí spánku. Nechce se mi vstávat. Maminčina peřina voní materiďouškou a včerejší noc byla tak krátká. - Ale najednou z vesmíru ke mně přiletí mámin nervózní, rozčilený hlas:

„Vladko, vstávej, probud se dítě, prosím tě, PROBUĎ SE! Jsou tady RUSOVÉ!“

Rázem vyskočím z postele. Rusové? Tady? Jsou čtyři hodiny ráno, je dvacátý prvý srpen 1968! Běžím k oknu. Dole na ulici se dějí podivné věci. Hučí tu vlak, který snad omylem vjel do ulic. Jenomže, to není omyl! Ulice se hemží ruskými tanky, červená hvězda hlásí, že přijel rudý nepřítel. Dlažební kostky praskají pod tíhou železných oblud, sténají ve smrtelné křeči, volají o pomoc, ulice se rozpadá. Pane Bože, je snad konec světa? Cizí armáda, sta, snad tisíce projíždějí s kamennou tváří, šedou jako to rozbité dláždění. Domy, ty staré, důstojné domy úpí pod tíhou nezvaných hostů, padá omítka, smrtelný nátěr, kdo vás zachrání, když blanění rytíři ještě spí.

Je jich víc, než mohu napočítat. Sáhnou po fotoaparátu, otevírají dveře na balkon. Dům se chvěje lítostí, drnčení tanků je slyšet až na chodbě. Zamířím kameru, okamžik ticho - pak blesk! Dvě uniformy zvednou zbraň, zamíří... -

„Dolů, Vládě! Dolů na zem!“ vykřikne máti, ale to už ležím na podlaze, srdce mi bije ostošest. Na římse, nad mou hlavou cvrnkne kulka, dvě, armáda jede dál.

Tohle prý jsou naši přátelé!? Raději se stáhneme dozadu místnosti, kde snad budeme v bezpečí.

Zapneme rádio. Má už svůj věk, trochu pokašlává a chrčí. Už také prožilo své. Snažíme se porozumět každému slovu hlasatele.

„Prosíme posluchače, aby zachovali klid. Právě teď se na hradě sešli Sovětští představitelé východního bloku. Co nej-

dříve vás budeme informovat o dalším postupu.“

Venku vyje siréna jako raněný šakal. Z dálky zaznívají výstřely. Netrpělivě čekáme na další zprávu.

Přišla za chvíli. Mužský hlas zní jako ze záhrobi: „Během včerejší noci napadla Sovětská armáda naši republiku. Pres 200 tisíc členů cizí armády obsadilo Ruzyň a další strategická místa. Několik členů naší posádky bylo zatčeno, dva zastřeleni.“

Přepadla nás nepopsatelná hrůza. Jakoby v místnosti vybuchla bomba. Čas se zastavil. Teprve po chvíli se probouzíme z hrůzného snu. Co teď?

„Zachovejte klid a čekejte na další zprávu,“ hlasatel přeskakuje vzrušením hlas. „Prezident a naše vláda vás žádají, abyste se neunáhli. Máme rozkaz odložit zbraně. Nechceme vyvolat válečný stav.“

Zachovejte klid?

Město je zaplněno Sovětskou armádou. Tanky a děla ničí naši zem. Ulice jsou přeplněny rozlíceným davem, ženy i muži mají v očích otázky bez odpovědi: Proč?

Zachovejte klid?

U rozhlasu se střílí! Chlapec, který ještě před chvílí bránil to co je naše - leží bez života na zemi přikrytý československou vlajkou, zbrocenou krví.

Zachovejte klid!?

Kdo jste, vy cizinci, kteří nám chcete diktovat v naší zemi? Jděte domů! Nemáte tu co dělat - MY jsme právoplatnými obyvateli této země!

Kdo vás sem poslal? Kdo vás naverboval do války v této mírumilovné zemi? Vaši generálové? Poslali vás abyste nás chránili od Amerických imperialistů? Vraťte se ke svým dětem a manželkám, JDETE PRYČ!

Václavské Náměstí se plní lidmi z blízkých měst a vesnic, přišli na pomoc, bránit svou zem. - My se nedáme, i kdybychom měli jít s holýma rukama proti vašim zbraním!

Těžko se bojuje proti přesile. Jak přesvědčit svůj národ, že zvítězíme, když nepřítel je stokrát silnější? Když kropí dlažbu ulic českou krví, a tvá vláda, jeden muž za druhým se vzdává?

„Nesmíme se ukvapit. Nechceme krveprolití. Vždyť to dlužíme našim

potomkům!“

Do večera jsou nemocnice naplněné mrtvými a raněnými. A Sovětská propaganda do celého světa hlásá:

„Spojenci Varšavské smlouvy byli požádáni nejmenovanými členy komunistické československé vlády, aby zakročili a pomohli osvobodit ČSSR od zásahu teroristických velmocí ze západu!“

Ruský puč se dokonale podařil.

Každé ráno se zastavím na Americké ambasádě zeptat se, jak pokračuje odsun cizinců. Vyslanectví se proměnilo v útočiště všech těch, kteří se chtějí vrátit domů a nemohou odtud odjet. Letadla teď nelétají, ani vlaky a autobusy nejezdí a žádný z těchto návštěvníků tu nechce zůstat déle, než musí. Co kdyby vypukla znenadání válka? Chodby budovy se plní rodinami s malými dětmi, turisty, byznysmeny, studenty ze všech končin světa. Kanceláře jsou přeplněny kufry a zavazadly, každý trpělivě čeká, až seženou vozidla jakéhokoli druhu, aby je pak konvojem dovezli na hranice.

Každý den se zastavím v kanceláři ambasády se stejným dotazem: „Myslíte, že jako cizinka tady ještě mohu zůstat? Nechci opustit rodiče.“ Každý den dostávám stejnou odpověď:

„Nevíme, ale nečekejte moc dlouho!“

Budova vyslanectví se pomalu vyprazdňuje, lidé odjíždějí ve vozidlech, která jsou jim dána k dispozici. Konečně jednoho dne slyším vážný hlas českého úředníka: „Co nejdříve jeďte domů. Budou se zavírat hranice a pak už se odtud nedostanete.“

S těžkým srdcem se vracím k rodičům. Je čas balit zavazadla.

Vejdou do dveří právě v okamžiku, kdy zazvoní telefon. Hlas na druhém konci drátu zní nejistě, opatrně. Nepoznávám jej. Snad některá přítelkyně z mládí?

„Vy mě neznáte“ - ženský hlas mluví rychle, snad abych nezavěsila - „ale jistě si pamatujete na mou dceru Olgu. Chodily jste spolu do školy, na kterou univerzitu v Chicagu. Mám tu u sebe její dcerku, Olinku. Tady v Praze.“

Olga. Samozřejmě, že si pamatuji na svou přítelkyni ze studií. Chodily jsme do stejných kursů, trávily jsme spolu hodiny nad knihami. A teď tu má svou dcerku, u babičky.

„Nedávno jsem dostala vaše číslo telefonu, potřebuji vaši pomoc! Jsem bezradná, nevím, jak poslat vnučku nazpět do Ameriky, víte, že jsou tady Rusové, mám o ni strach! Prosím vás, můžete mi nějak poradit? Byla bych vám neskonale vděčná!“

Chvilku přemýšlím. Za několik dnů odjíždím, v autě mám dost místa, proč bych to děvčátko nevzala s sebou. Kdyby se každý případ dal tak lehce vyřešit!

Až do včerejšího dne byl Taunus zavřený v sousedově garáži. Teď stojí na ulici, připravený na cestu po Evropě. Evžen, přítel mé sestry, je auto-mechanik, a když mi nabídnul, že mi dá auto do pořádku, s radostí jsem přijala. Evžen se skutečně autu věnuje: tady něco povolí, tam zas utáhne a za chvíli má kolem sebe hlouček diváků. Brzo však zjišťuji, že lidé se tu sešli z jiného důvodu než pozorovat Evžena při práci. Po chvilce totiž ke mně přistoupí starší pán a ptá se: „Prosím vás, paní, to je vaše auto?“ Udiveně přisvědčím. Muž ke mně přistoupí o krok blíže: „Vy jedete do Německa?“ Taunus má totiž německou značku. „Mam k vám velkou prosbu,“ pokračuje muž. „Můj bratr bydlí ve Stuttgartu a já bych mu rád poslal dopis, aby věděl, co se tady děje. Nemohu to poslat sám, to by mě zavřeli!“

Beru od něj obálku a slíbím, že ji při první příležitosti hodím na poštu. Jenomže, to byl teprve začátek. Do večera je moje kabelka naplněna dopisy příbuzným do celého světa. Samozřejmě, ráda si zahraji na listonoše, ale jak pronesu tolik dopisů, když na rohu každé hlavní ulice stojí Ruská stráž? Před několika dny mě zastavila jejich hlídka s rozkazem: vyprázdnit brašnu! Za chvíli se obsah mé kabelky válel na zemi: klíče, peněženka, hřeben a pudřenka i drobné mince se rozkutálely po chodníku. Sice mi pomohli předměty posbírat, ale být tam něco závadného, co pak?

Evžen měl dobrý nápad. Rozebral dveře auta a dopisy jsme společně nacpali do dutiny. Připevnit na dveře čalounění byla už maličkost.

Je ráno 29. srpna 1968. Jsme připraveny k návratu domů. Moje sestra chce ještě několik dnů zůstat s rodiči. Jakmile prý se situace zlepší, vrátí se domů. Kdo nám však zaručí, že se poměry nezhorší? Loučíme se s rodiči a já slibuji, že se co nejdříve vrátím: „Příště to bude na delší dobu,“ tvrdím, i když tomu sama nevěřím. Děti už sedí v autě. Ještě poslední polibek a objetí a rozloučení s Evženem, který mi tolik pomohl. Evžen ale stojí bez hnutí, až najednou vyhrkne: „Vezměte mě s sebou!“ V Mnichově prý žije jeho sestra. Kolikrát už ho zvala k sobě na návštěvu, ale Evžen nikdy nedostal povolení k cestě. Dnes je ale jiná situace, vysvětluje, určitě se dostane přes hranice bez překážek. Nepotřebuje brát nic s sebou. Má aktovku a pár německých marek. To mu úplně stačí. Prý buď teď anebo nikdy! A tak nás bylo pět.

Praha zůstala za námi. Silnice je poloprázdná. Několik bryček míří na pole. Na pokraji lesa stanuje Sovětská posádka. Blížíme se k hranicím. Evžen se drží za kliku auta. Díky Bohu, pohraniční stráž nemá zbraně! Trochu si oddychne. Muž v uniformě dává znamení, abychom zastavili.

„Dnes je krásný den,“ prohodí, aby řeč nestála, „aby nám to vydrželo až do vánoc!“ Vystřím z auta ruku s našimi pasy. Muž nahlédne do auta.

„Máte hezkou rodinku,“ osloví Evžena a podívá se po dětech. Aniž by prohlédl nabízené pasy, mávne rukou a odchází. Pomalu se rozjíždím. Muž stojí u závoje a čeká až odjedeme. Snad je mu trochu líto, že nemůže s námi?

Dorazíme do Mnichova a rozloučíme se s Evženem. Hledám telefon, abych mohla zavolat rodičům, ale nikdo to tam nezvedá. Zkousím znovu volat, když dojedeme do Frankfurtu. Linka je hluchá.

Železná opona v Československu přece jen spadla. Zůstala spuštěná dalších dvacet let.

Vladimíra Williams
srpen 2008

Ze vzpomínek Josefa Fouska

Dvacátý první srpen 1968. Bratříček přišel do naší země v noci po zuby ozbrojen. Na Václavském náměstí zmrtevly otisky pátů tanků. Nastalo období okupace, které bylo mocnými nazýváno kon-

solidací. Vzpomínka na Jana Palacha páčila v srdci. Zelené uniformy se zabydlely v lesích. Dočasně na dobu neurčitou.

**Prší a venku se setmělo
tato noc nebude krátká
beránka vlku se zachtělo
bratříčku, zavírej vrátka**

(Karel Kryl)

Ubíhaly měsíce a píseň Karla Kryla se pomalu začínala ztrácet s postupující normalizací do normální poroby. Soudružka Cenzúra hlídala své stádo. Karel Kryl opustil pódia československých měst a spolu s tisíci těch, kteří nechtěli sloužit a poslouchat atamana v rubášce a jeho nohsledy, odešel za hranice. Jeho hlas se k nám vracel z rádia Svobodná Evropa. Za doprovodu rušiček jsme chytali naději. Umlkl zpěv Marty. Jeho hlas se k nám vracel z rádia Svobodná Evropa. Za doprovodu rušiček jsme chytali naději. Umlkl zpěv Marty Kubišové, vytrácela se píseň Jdi domů, Ivane, trampové zpívali v hospodách a u ohňů o dalekém Západě a iluze se rozbíjely o dráty na hranici. Ze socialismu s „lidskou tváří“ zůstaly anekdoty a Grečkova „freska“ kulometných jizev na Národním muzeu. A z dálky zněla Krylogie, vyprávění a básně – molová kytara.

**Ač je to jenom dvě stě kilometrů,
nebo ještě blíže
a zbývá už jen duše k proclení
na politickém barometru setrvalá níže
a dokud trvá, svět se nezmění**

(K. K. Martina)

A naše národy se vydaly na dvacetijednaletou kalvárii přetvářky.

MLADÝM

Běh na dlouhou trať

Často se setkávám s přáním rodičů, aby jejich slova působila okamžitě a jednou provždy. Říkají: „Poprosil jsem, aby vynesl smetí a udělal to, ale jenom jednou, potom už mu to nedošlo,“ „když jim řeknu, aby se uklidnili, obvykle se ztiší, ale jen na chvíli,“ „kluci si na mou prosbu poklidili hračky, ale na druhý den už tam měli zase nepořádek,“ „moje slova zaúčinkovala, ale musím je stále opakovat.“ My, rodiče, nevlastníme zlatý klíč k našim dětem, kterým bychom je jednorázově natáhly, krátce a rychle se zaručeně dobrým výsledkem.

Obyčejným věcem, z nichž se skládá život, se učíme dlouho a namáhavě. Například děkování se naučíme jen proto, že všude dokola slyšíme, jak jedni druhým děkují: máma tátovi, táta dědečkovi, sestra babičce, teta paní prodavačce; zakoušíme také, že je nám příjemné, když jiní poděkují nám. Když k tomu připočteme děkování slyšené a obdržené ve školce, škole, v kostele, vrůstáme v atmosféru, kde děkování je čímsi zcela přirozeným. Ale vytvoření takové atmosféry se dělo nepřetržitým dlouhodobým úsilím mnoha lidí. Podobné je to s omlouváním se, dodržováním slova, dochvilností, domlouváním se a nekonečnou řadou jiných životních záležitostí. Vyžadují od nás běh na dlouhou trať a mnoho trpělivosti.

S tím se paradoxně pojí nutnost všimnout si a těšit se z každodenních úspěchů a výsledků. Je dobré všimnout si toho, že nám děti samy řekly, že při hře s balónem polámaly sousedům květiny - tím udělaly krok k budování své odvahy a odpovědnosti, na nás je pomoci jim při napravení škody. Je radostné vidět, že naši žáci si sami připravili vánoční besídku, domluvili se na principu udělování dáreků a sami se rozlosovali, čímž projeví vlastní iniciativu a nás těší, že se umějí postarat o záležitosti své třídy. Tím, že malý Honzík si poprvé zavázal tkaničky na jedné botce naznačil, že za několik týdnů bude v tomto ohledu zcela samostatný. Potěší, když naše starší dcera usmaží omelety a mladší připraví nádivku. Vždyť se tím skutečně podílí na životě rodiny. To, že někdo udělal pořádek v předškolní třídě znamená, že někomu záleželo, aby tam bylo hezky. Podobné detaily

by neměly ujít naší pozornosti a měly by být naším povzbuzením.

Člověčenství se všemi jeho klady se buduje den po dni. A k výchování dospělého člověka je zapotřebí až dvou desítek let. Je zapotřebí každodenní přítomnosti vítání se a loučení, připomínání, povzbuzování, učení samostatnosti, prožívání vzletů i pádů, brání na sebe zodpovědnosti za své chování... To vše se samozřejmě děje v atmosféře všednosti a my zapomínáme, že výchova je proces dlouhodobý, složený z mnoha tisíc drobných prvků. Právě ony mají vliv na to, jakým člověkem naše dítě bude, s jakou houževnatostí bude snášet nepřízeň osudu, zda si poradí s neblahými vlivy, kolik energie vloží do svého vlastního rozvoje, kolik času bude ochotno věnovat svým nejbližším.

Široký časový rozsah výchovy a její výsledný dopad se rodičům malých dětí může zdát nepředstavitelný, ale rodiče dospívajících jistě vědí, co mám na mysli.

Jolana Basistová, Zródlo 49/2007

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Páni ze Žerotína

Erb pánů ze Žerotína

Páni ze Žerotína jsou starou vladýckou moravskou rodinou, která byla povýšena v roce 1478 do panského a v osmnáctém století do hraběcího stavu. Jméno má podle vesnice Žerotín na Olomoucku. Za předka Žerotínů je považován přerovský purkrabí Blud, který žil na počátku 13. století. Po něm se někteří píší z Bludova, ale i z Košic. Rod se rozrůstal a na konci 13. století získal Žerotín, takže příslušníci rodu se začínají psát jen ze Žerotína. V 15. století se rod rozdělil do několika větví, byl povýšen do panského stavu. Žerotínové získali na vážnosti a významu mezi moravskou šlechtou.*

Někteří příslušníci rodu prosluli jako válečníci, jako **Fridrich ze Žerotína**, který byl ve službách tří císařů a to Karla V., Ferdinanda a Maxmiliána, anebo **Jan**, který doprovázel Karla V. na výpravě do severní Afriky, další zastávali významné úřady doma i v cizině. **Viktorin** byl krájem arciknížete Maxmiliá-

na, ostatní místokomorníky, nejvyššími sudími, zemskými hejtmany, ale byli i voleni za univerzitní hodnostáře, jako např. **Bernard**, jenž byl v roce 1614 zvolen rektorem pražské univerzity. **Jan** převezl bratrskou knihtiskárnu z Ivančic na svou tvrz Kralice a vydatně ji finančně podporoval.

Za stavovského povstání se Žerotínové angažovali na straně stavů, jen někteří stáli stranou. **Ladislav Velen** (1579 – 1638) v mládí procestoval celou západní Evropu, studoval v Basileji. Potom žil životem renesančního kavalíra a nestaral se příliš o náboženské a politické problémy. Na Moravě se mu říkalo „bohatý Žerotín“. Město i zámek Moravská Třebová se staly koncem 16. i počátkem 17. století střediskem vzdělanosti, neboť **Ladislav Velen** se tu obklopoval lékaři, přírodovědci, astronomy i alchymisty. V době povstání se však **Ladislav Velen** postavil do čela odboje moravských stavů a byl zvolen zemským hejtmánem. Po prohrané bitvě na Bílé hoře mu byly zabráný statky, odešel do Uher a později patřil k hlavním politickým i vojenským představitelům české emigrace. V zahraničí **Ladislav Velen** neustále aktivizoval protihabsburský odboj, financoval protestantská vojska, působil v Berlíně, Dánsku i ve vojsku Gabriela Bethlena. Vedle **Matyáše z Thurnu** patřil **Ladislav Velen** k neaktivnějším odpůrcům Habsburků. Nakrátko byl zajat vojskem Albrechta z Waldštejna. Za saského vpádu do Čech roku 1631 se vrátil, ale záhy opět musel zemi opustit. **Ladislav Velen** ze Žerotína zemřel v exilu, snad v Poznansku.

Již vzpomenutý **Jan ze Žerotína** (zemřel v roce 1583), který byl horlivým vyznavačem bratrské víry a který přenesl tajnou bratrskou tiskárnu z Ivančic na svojí tvrz v Kralicích, zastával různé funkce ve státní správě Moravy. Na svých panstvích podporoval rozvoj řemesel a stavěl nádherné renesanční stav-

by, například v Náměšti nad Oslavou. Jeho synem byl **Karel starší ze Žerotína** (1564 – 1636), který patřil k nejvýznamnějším humanistům své doby. Základní vzdělání získal na bratrských školách v Ivančicích. Později studoval ve Štrasburku, Basileji a Ženevě. Tam se seznámil s tak významnými osobnostmi evropského humanismu, jako byl **Johann Jakub Grynaeus** nebo **Theodor Beza** a udržoval s nimi nadále písemný kontakt. Spolu s tehdy ještě českým bratrem **Karlem z Liechtensteina** cestoval po Evropě a v roce 1587 se vrátil domů.

V roce 1589 se **Karel starší ze Žerotína** vypravil na pomoc francouzskému hugenotskému králi **Jindřichovi IV.** a půjčil mu značnou sumu peněz. Manželčina smrt ho přiměla k návratu domů, ale záhy se vypravil do Francie znovu. Po čase však poznal, že boj **Jindřicha IV.** však není idealistickým bojem za náboženskou svobodu, a tak zklamán a znechucen se vrátil do Čech, kde byl za podporu hugenotského krále **Jindřicha** obviněn z velezrady.

V roce 1595 bojoval **Karel starší ze Žerotína** u Ostřihomí v řadách císařského vojska proti Turkům, čímž své francouzské „hříchy“ odčinil. Císař **Rudolf II.** pak dokonce **Karla staršího ze Žerotína** jmenoval členem moravského zemského soudu. **Karel** pak díky svému vzdělání, pílí, zkušenostem a schopnostem získal další úřady a stával se nejváženější osobností mezi moravskými stavy.

Karel starší ze Žerotína neústupně hájil moravská zemská práva v opozici vůči centrální vládě v Praze a záhy se tak stal skutečným mluvčím moravských nekatolických stavů, což mu vyneslo nepřátelství dvora a předních katolických rodů v zemi. Po několika letech neustálých intrik a útoků zaútočili jeho protivníci v roce 1599 přímo a obvinili **Karla staršího ze Žerotína** z urážky

Zámek Velké Losiny

císařského majestátu. Zároveň u dvora jeho protivníci znovu otevřeli jeho „údajnou velezradu“ za podporu Jindřicha IV. ve Francii. V této nepříznivé době Karlovi umírá jeho druhá manželka a také jeho mladičský syn Bedřich. V roce 1602 Karel odmítl složit katolickou přísahu zemskému soudu a byl zbaven funkce.

V roce 1608 pak Karel starší ze Žerotína stanul v čele moravské stavovské vzpoury proti císaři Rudolfovi II. Snažil se přesvědčit české stavy, aby se přidaly na moravskou stranu, ale neúspěšně. Morava byla odtržena od Čech, připadla Rudolfovi bratru Matyášovi a Žerotín byl zvolen zemským hejtnanem. Snažil se zajistit moravským nekatolíkům svobodu a rovnoprávnost, ale Matyáš byl stejně neústupný jako Rudolf. Nespokojenost stavů pozvolna narůstala až do kritického roku 1618, kdy vypuklo osudné povstání. Žerotínův postoj byl pro všechny strany překvapením. Dřívější neohrožený buřič se zcela nekompromisně postavil na stranu císaře a odmítl se vzpoury zúčastnit. Nepřesvědčili jej ani jeho přátelé, ani „zimní král“ Fridrich Falcký, který navštívil Moravu. Žerotín stál na svém a celému povstání prorokoval špatný konec, což se skutečně pak vyplnilo. V roce 1619 byl vzbouřenými stavy na několik dní dokonce uvězněn a to spolu s kardinálem Františkem z Dietrichsteina a Karlem z Liechtensteina.

Po porážce povstání se Karel starší ze Žerotína snažil zmírnit hněv krále Ferdinanda, ale bezúspěšně. Poskytoval ale spoň na svých panstvích ochranu bratrskému kněžím, například Janu Amosovi

Komenskému. Dekret, podle něhož se v roce 1627 museli všichni nekatolíci šlechtici ze země vystěhovat, pro Žerotína neplatil, císař mu udělil milost. Přesto část svých statků prodal a odstěhoval se do Vratislavi. Při návštěvě svého přerovského panství zemřel.

Významná je rozsáhlá korespondence Karla staršího ze Žerotína i Apologie aneb obrana k panu Jířkovi z Hodic, ve které se snažil obhájit před výtkami ze své politické nečinnosti.

Do dnešních dnů žijí potomci Přemka ze Žerotína (1590 – 1652). On ani jeho potomci nebyli katolíky a po dlouhou dobu vyznávali starou utrakvistickou víru. Na katolickou víru přestoupil vnuk Přemka ze Žerotína stejného jména. Tato větev Žerotínů žila ve Velkých Losinách a byla proslulá svým velmi tvrdým postojem k poddaným, kteří se pak několikrát pokusili o vzpouru. Všechny vzpoury poddaných byly však nelítostně potlačeny a vůdcové poslední vzpoury byli v roce 1662 před losinským zámek popraveni mečem.

Jan Jáchym ze Žerotína (1606 – 1716) byl v roce 1706 povýšen do hraběcího stavu. Za jeho života došlo ve Velkých Losinách ke známým „čarodějnickým“ procesům. Inkviziční soud byl svěřen nedostudovanému právníkovi Františku Jindřichu Bobligovi z Edeltstadtu, který proslul až maniakální horlivostí. Chmurným výsledkem bylo 56 nevinně upálených obětí na losinském panství a několik desítek z blízkého Šumperka. V českých zemích to byl jediný proces tohoto druhu v takovém rozsahu.

Syn hraběte Jana Jáchyma jménem Jan Ludvík (1691 – 1761) připojil k rodnému jménu i jméno své matky, pocházející z rodu po meči vymřelých svobodných pánů z Lilgenau.

Jeho syn Jan Karel (1719 – 1776) byl intendantem hudební kapely pruského krále Bedřicha I. Rod dále pokračoval skrze potomstvo jeho bratra Josefa Karla (1728 – 1818), prezidenta apelačního soudu a nejvyššího komořího Markrabství moravského.

Janův syn František Josef (1772 – 1845) byl pečlivým hospodářem a starostou Hospodářské společnosti moravské a slezské. Jeho dcera Matylda Josefa

Zámek Bludov

(1808 – 1887), zručná malířka, se provdala za hraběte Emanuela Dubského z Třebomyslic a je známá jako zakladatelka dětské nemocnice v Brně. Nejstarší syn Františka Josefa Gustav Arnošt byl v roce 1828 omylem zastřelen na lovu, bylo mu 21 let. Rod pak pokračoval skrze druhého syna Zdenka Ottu (1812 – 1887), který se oženil s uherskou šlechtičnou Gabriel Almásy de Zsdány. Jejich syn Karel Emanuel (1850 – 1934) byl v letech 1884 – 1900 poslancem moravského sněmu a v letech 1900 – 1906 moravským místodržícím. Jejich nejstarší syn se jmenoval Přemyslav (1848 – 1908) a jeho syn Přemek Karel (1885 – 1915) Ten za první světové války sloužil v hodnosti nadporučíka hulánského pluku a v roce 1915 byl v Číně zavražděn na útěku z ruského vězení.

Díky sňatkům se poslední generace Žerotínů naturalizovaly v Uhrách a po roce 1945 také v Německu. Příbuzenskými svazky byli Žerotínové spojeni s Kolovraty, Pernštejnými, Valdštejnými, pány z Boskovic, z Potštejna, ze Zástřizl, z Biberštejna, Slavaty atd.

Žerotínové vlastnili na Moravě Napajedla, Fulnek, Buchlov, Uherčice, Strážnici, Nový Jičín, Rýmařov, Hustopeče, Šumperk, Štramberský, Židlochovice, Zábřeh, Náměšt nad Oslavou, Rosice a další. Vlastnili také některé statky v Čechách.

Také Žerotínové jako významný a vážený rod měli svou Bílou paní. Zjevovala se na zámcích ve Velkých Losinách a na Bludově.

Alena Kulheimová
Česká republika

Faith and Politics: What is the Moral Approach?

I thought about saving my remarks on this subject for a time closer to the upcoming general election but since, as of the day I write this, there are 3 months left before the election, I would like to review some of the objective Catholic principles we are to know and use when we cast our votes.

What we need to keep in mind is that we have an obligation to vote with a correctly formed conscience and that is possible only if we know and observe what the Catholic Church teaches in matters of right (moral) living.

First, our American society needs our right living of the faith as Catholics. The Church states: "Each community is defined by its purpose and consequently obeys specific rules; but 'the human person ... is and ought to be the principle, the subject and the end of all social institutions'." (*Catechism of the Catholic Church*, 1881)

None of us needs to look too long or hard to realize that our American society has degenerated due to various political and partisan and frankly, selfish pursuits, all to the detriment of the human person and each person's innate and inviolable dignity as a child of God.

When you and I vote, we must vote for the person who will restore and protect our dignity as we have received it from God. So far, what I have heard

from our politicians has nothing to do with this but has everything to do with getting power over the rest of us and getting even with others over perceived or real injuries.

At the heart of making certain we Catholics have and use a well-formed conscience is our Catholic understanding of the common good in which we participate and of which each of us is an essential part. "By common good is to be understood 'the sum total of social conditions which allow people, either as groups or as individuals, to reach their fulfillment more fully and more easily.' The common good concerns the life of all. It calls for prudence from each, and even more from those who exercise the office of authority" (CCC, 1906)

As we know, prudence is the first of the four cardinal virtues and is defined as: "The virtue which disposes a person to discern the good and choose the correct means to accomplish it... prudence provides the proximate guidance for the judgment of conscience." (cf. CCC, 1806)

The Catholic Church teaches that there are three essential elements to the common good and it is society's duty to protect and foster it.

The first element is a *respect for the person as a person*, not as a means to another end, not as an object of com-

merce or anything else. In all candor, our American society no longer does this since we have enshrined the killing of the innocent in the womb!

The second element requires the *social well-being and development of the group* itself. In other words, all of us are to be served fairly by our American society and we all know that this is simply not being done by almost all of our civil authorities.

The last element of the common good requires *peace*, meaning the stability and security: a just social order both within our American society. Again, this is very much lacking at the present.

As we prepare to vote we have to prepare ourselves to vote as Roman Catholic citizens which means we vote as faithful Catholics, bringing our faith to bear on our common good.

The Second Vatican Council taught: "One is entitled to think that the future of humanity is in the hands of those who are capable of providing the generations to come with reasons for life and optimism." (*Gaudium et Spes* 31)

Msgr. David Kagan
Vicar General of the Rockford diocese
The Observer, July 4, 2008

Profiles and oeuvres of Czech Artists

František Bílek

(November 6, 1872 –
October 13, 1941)

František Bílek, an artist and philosopher whose gift of creativity encompassed an almost universal range of fields, was one of the leading representatives of Czech fin-de-siècle Symbolism. Bílek's work - whether one thinks of his sculptures and paintings, drawings and illustrations or of his ventures in ceramics, architecture and applied art - possesses all the qualities typical of fin-de-siècle art. Vivid graphic appeal, predilection for flat surfaces, prominent silhouette, dynamic lines, stylization of the human figure, imagery acquiring an almost ornamental value, remarkable profusion of stylized plant and animal motifs - all these are elements, features and characteristics betraying Bílek's spiritual allegiance to fin-de-siècle art. No less distinctive, of course, are the other recurrent strands and dominant details of his work - luxurious hair, expressive gesture of hands, stars. Remembering his reverence for workmanship in art, his cult of the artisan and craftsman, his life-long endeavor to accomplish a synthesis of different domains and varieties of art and, finally, his creative creed envisaging the unity of sculpture, architecture and applied art, we might describe Bílek as a prototype of a fin-de-siècle artist.

Just as in poetry the Symbolists sought to rediscover the genuine, original meaning of words, the *primaeval* value of language, Bílek, too, exploring his own creative medium attempted to capture and communicate the "soul and spirit" of wood, his favorite sculptural material. For him an uprooted, gale-ravaged oak tree was an experience of lasting inspirational value, so that even after the passage of twenty intervening years he was still able to craft that experience into the sensual shapes of Adam and Eve. Bílek was a perceptive interpreter of the destiny of trees. His "maple twin" composition coding the artist's own ardent longing for the union of two kindred souls communicates

the symbolic message of Spiritual Encounter with unrivalled sculptural candour.

Equally, Bílek's drawings and graphic creations bear the hallmark of fin-de-siècle style and sensibility. The mood and conception are Symbolist throughout. Drawing and graphic art are the seminal aspects of his heritage. Symptomatically, all his major sculptural works originating in the 1890s and establishing his pre-eminence among the original exponents of European fin-de-siècle Symbolism were preceded by dozens of preliminary sketches, studies and drawings. It was in drawing that Bílek tested the viability of each new project, each new idea prior to giving them shape and substance in wood, clay or stone.

Bílek's art developed into maturity in relative isolation. Steeped in solitude and introspection, nourished by his daily readings of the Bible, of the works of John Huss, Petr Chelčický and other Czech reformers, Bílek's art carried the South Bohemian tradition of religious meditation a significant stage further.

Although cloistral seclusion was the lodestar of his life, Bílek benefitted a great deal from contact with Czech writers of the day, especially writers sharing his Symbolist leanings. This applies in particular to his friendship with the Czech poet Julius Zeyer (a friendship that lasted from 1896 to Zeyer's death in 1901), Otakar Březina (1900 -1929) and Jakub Deml (up to 1931). Bílek's Crucifix owes a distinct spiritual debt to Zeyer, while Březina's poetry inspired *The Blind*, *Consternation* and, perhaps, *The Conquerors of the Future*.

Bílek's Prague villa (dating from 1911) could be viewed as the embodiment of the artist's innermost aspirations - a creation bringing together under one common denominator all fields and domains of visual art. The central symbolic message conveyed by Bílek's "corn-field" imagery pervades every aspect of architectural design - from the ground plan and arcade of the stylized imagery of freely growing, intertwining or broken ears of corn, to other consistently premeditated features of

F.Bílek: Crucifixion altar in St. Vítus Cathedral (1897)

visual interest including such functional details as the design of doors, metal fittings, wall masonry, wood carvings and finally furniture and interior decoration. Building his own villa, Bílek thus sought to put into effect his original plan (and, incidentally, one that met with appreciative response and unfailing encouragement among his poet friends) envisaging a studio that would serve both as a gallery and a cathedral of art.

On January 1, 1963, following the decision of Mrs. Berta Bílek, the artist's wife, the Prague villa as well as a substantial part of František Bílek's work became the property of the Gallery of the City of Prague. This move was the first step towards mounting an exhibition of a representative cross-section of František Bílek's sculptures, sketches and drawings in the very place that saw the genesis of most of his works. Bílek's Prague studio provided a congenial setting for the exhibition of his own work, the best tribute to the master's genius.

Tony Jandáček

*Photo on the back page:
"Comenius departing his native land"
Bílek's sculpture in front of his villa.*

